

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504.000.
"Банку Чеських Легіонів"
Прага "Діло".
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . . . 2.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 .
Піврічно 30.00 .
Річно 60.00 .
В АМЕРИЦІ 1.30 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНИ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБ'ЄМІ 14-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ПАЛЬТА

оригінальні
англійські

продає ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Леґіонів 3/1. п.
(над кіном Палас)

Складайте свої ощадності і всяку часову зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15,
це не тільки безпечно і корисно для Вас зберегти,
але це рішучею мірою для нашого господарсько-
кооперативного організму. Центробанк акредитує наші
кооперативні центральні, Українські, Повітові Союзи,
Районові Молочарні та всяке кооперативний промисл.
а на це потрібні мільони своїх ощадностей.

Кооперативний Банк

"ДНІСТЕР"

Львів, вул. Руська Ч. 20

поплатує всі банкові чинності, зокрема під найкорис-
нішими умовами приймає вклади ощадності, отримав
чекові рахунки, переводить асонт векселів, торговель-
ні операції, купно і продаж цінних паперів.

Велика Британія остерегла Францію перед збройною помічю для червоної Іспанії

Париський "Ле Жур" привів сенсаційну
вістку, що французький уряд перевів енергій-
но підготовку помічі для червоної Іспанії, не
лише технічну, але й військову.

Британський уряд, який про це дізнався,
остеріг Францію, що всяку французьку інтер-
венцію в Іспанії вважав би він дуже необереж-
ним кроком і не міг би з ним солідаризувати-

ся. Під впливом Лондону Париж зрезигну-
вав з помічі для Барселони.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ХОЧЕ ВІДШКОДУВАННЯ.

Британський уряд повідомив іспанський
національний уряд, що він застерігає собі пра-
во жадати відшкодування за затоплений бри-
танський корабель "Ендіміон".

Фінляндія висилає дипломатичного представника до національної Іспанії.

Як говорять у Гельсінках, фінляндський
уряд хоче акредитувати дипломатичного
представника при іспанському національному
уряді.

Фінляндське міністерство закордонних справ
заявило, що фінляндський уряд ще не вирішив
той справи. За подіями в Іспанії покищо слід-
кує фінляндський посол у Лісабоні.

Національні війська знову перервали червоний фронт.

Офіційний комунікат національної голо-
вної квартири стверджує, що на північ від Гус-
ки національні війська перейшли ріку Флюмен
і відбили низку місцевостей. Околицю Гуски
вже очищено, ворога відкинуто далеко від
міста.

І на південь від Гуски національні війська
пішли вперед, беручи в полон коло 400 чер-
воних.

Війська, що перейшли Ебро, перервали
збройний фронт і заняли Арілар де Ебро й О-
жеру і навязали контакт із частинами, що о-
берють на південь від Гуски. Інша група на-
ційських пішла на схід і заняла місцевості ель
Альмодіа, Бухаральоз, Альбарі і Сінко Олівар.
На південь від ріки Ебро, на відтинку Аль-

коріза, нац. війська відбили кілька ворожих
атак. Червоні відступили в неладі за ріку
Гвадалупе і Беркентес.

З Барселони повідомляють офіційно, що
на відтинку Гуски нац. війська дійшли до Сан
Хуані Дебранзо, Барлоенга і Монфальорте.
На відтинку Бухаральоз відбито наступ воро-
жої кінноти. Червоні літаки бомбардували нац.
піхоту на відтинку Озера і на шляху Сельва
— Мадрид.

У п'ятницю в год. 17. заняли національ-
ні війська Бахаральоз; Ебро перейшли вони у
трих місцях, по понтонових мостах. На пів-
ніч і південь від Гуски червоні евакуували чи-
мало сіл.

Архіннязь Отто Габсбург протестує проти аншлюсу?

"ВИТРЕВАЙТЕ — ПОМІЧ НАДІЙДЕ!"

Як говорять у віденських поінформованих
колах, архиннязь Отто вислав до держав про-
тест проти анексії Австрії; у зв'язку з тим по-
чався арештування австрійських легітимістів.
З цих самих джерел подають, що один

визначний легітиміст попросив телеграфічно
Оттона звільнити його від присяги. Отто від-
мовив і вказав його витревати, ждучи на по-
міч, що небавом прийде.

Гострий атак лейбуристів на Чемберлена.

Начальна рада британської партії праці зі-
бралась учора на засідання, на якому ухвали-
ла декларацію з гострим осудом прем. Чем-
берлена, якому лейбуристи закидають, що він
веде конструктивної політики, омиває ліго-
ву промислову його політика загрожувати мирові.

У понеділок лейбуристська паравментарна
фракція зложить внесок недовіри для уряду
Чемберлена, що зрештою матиме лише значні
демонстрації.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА "ДІЛО"

ОБИМАЄ СВОІМ ЗАСЯГОМ
БЮО цілий край

ФІЛІЯРОМ
ТВОГО
ДОБРОБУТУ

ИЗДАТЕЛЬСТВО
ОБЩЕСТВЕНА
В КРАЮ

Кермоване законодавство.

РЕФЛЕКСИ НА ОДНОМУ ЗАСІДАННІ
ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ.

Варшава, 25. березня 1938 р.

Навмисне залишаємо в нагодовку цей не д-
же зрозумілий для українського читача вислів.
Слово "кермований" не зовсім окреслює суть,
про яку ми іде. Суть у тенденції і готовості
бути веденим, а не в самому факті, що хтось
веде. "Кермована" демократія це не те, що де-
мократія з провідним осередком, справді існую-
чим і діючим. Це демократія з потенціалом —
піддатися з готовістю провідній і кермуючій волі.

У цих двох словах укрита на нашу думку —
суть сьогоднішнього польського парламенту. Це
робіття кермованого законодавства. Осередком
"керунку" неконче все був уряд. Каже про це
однорозність польської більшості, з якою не-
давно на комісії, а сьогодні на пленумі, вона у-
хвалила цілковите скасування ритуального за-
різу — всупереч рішучому спротивові пред-
ставників уряду, всупереч його наявним господа-
рським аргументом, що це скасування шкодить
для широкіх кол рішучих. Дикерелом, наказом
для такої чи іншої законодавчої енергії, твор-
чості, темпа сьогоднішнього польського сойму
є навіть не "раціо", "нус", хоч би національна.
Про якийнебудь розумовий аргумент здебільше
ніколи й згадувати. Стидливо ховався він у з-
вукових сутінках — і так мало акустичної салі —
коли припадково пролунав із трибуни з уст по-
лика-посла н. пр. Желіговського, Войтовича, або
сьогодні Моравського, при ухваленні закону
про позбавлення польського громадянства. "Не
поглиблюйте пропасти між частиною польсько-
го народу та режимом", казав він, розуміючи
при тому людощів і Вітоса, якого "обиватель-
ство" стало загрожено. "Хочемо підняти цим
гідності цього польського громадянства, не пере-
шкіджайте нам панове!" — була відповідь ре-
ферента закону, лідера молоді-полковниць-
ської групи, п. Гоппе. Ось тут суть тієї дискусії.
Не набуло право, законність і справедливості
лише хвиля доцільності, не поправляє відно-
шення до польської держави, отже паспорт
і консульська опіка, лише баланси, які плаває в
глибині "польської раси" та її емоціональної ду-
ші, причиною є і працювати на кожному кро-
ці до збільшення сили й могутності польської
держави, — це критерій польського громадян-
ства. Мало того, щоб була формальна лунність
з державою, мало того, щоб виконати обов'яз-
ки крові чи майна в разі потреби, в хвилині,
коли держава цього домагається: треба ще

РИЧАЛТОВІ ДЕШЕВІ
ЛІКУВАННЯ ВІД 1. ТРАВНЯ Зол. 155.—

Інформації:

ІВОНІЧ - ЖИВЕЦЬ

12-63

польського емоціонального підходу до неї і то все і всюди, щоб заслужити собі на право громадянства. Громадянство, це не об'єктивний зв'язок, як державна приналежність, як територіальне походження, як змога піднести хочби господарські добра в інших (закордонних) умовах. Це афект, фантом, ціль життя, покладача на жертвеннику візії польської великодержавної могутності. Між членом польської держави, що живе за кордоном і громадянином, який демонструє на вулицях Варшави чи Львова з нагоди Лиги, неповинно бути різниця. Емоціональне відношення до польського народу і його сили, яке стає щораз більше критерієм г. зв. лояльності супроти держави, розтягнеться — з хвилиною ухвалення закону про позбавлення громадянства — на весь світ, на кожне місце земної кулі, де зупиниться хоч би один обиватель, один атом польської національної субстанції. „Обивательство паньство“ переміниться в „обивательство народове“.

І тому сучасний польський парламент, це робітник „кормованого законодавства“. Законодавство, яким кермує перш усього емоція, польська націоналістична стихія, а далі вже польський державний і національний інтерес, окреслений якоюсь формою, планом, конструкцією. Польська націоналістична стихія, націоналістичний тоталізм, бажання з емоції творити силу, а з неї право — це наказ, джерело сьогодишнього польського законодавства, яке стало суб'єктивне, визначно національне і перестало вже бути державне, понаднаціональне.

Ідеали, які колись ставили сьогодишньому польському парламенту його творці, мають сьогодишні вже лиш вартість... музеальну. Експонати в архіві політичних пам'яток. Кожний признає, що лиш таку вартість мають слова п. Свистакського, що як тодішній прем'єр креслив у варшавській філгармонії у 1929 р. візію нинішнього парламенту, „зложеного з послів, які хочуть людом і голосують від припадку до припадку, у спілнотках, формованих під впливом переконання, особливо у ході дискусії“... Якоюж цінністю архізму прикриті є міркування властивого творця нинішнього парламенту, полк. Славека, коли перед нами, на першому і єдиному засіданні регіональної групи східно-галицьких послів 13. XII. 1935 р. він ставив питання: „яким прикметам відповідає індивідуальна праця людини-посла, що управляє його до одиничних рішень“? Безумовно сьогодишній аргумент слова в дискусії, одиничні рішення, право до них, критерій розуму, отже те все, що було тараном, який розбивав партійництво колишніх польських парламентів, — сьогодишнє це — категорії міркувань „вечорів над Леманом“ або „животу человека починого“.

Треба було сидіти на посольській лавці у хвилині, коли приймали закон про охорону імені Йосифа Пілсудського. „Поліх подлі“, „тиск опіні“ — це були фрази, які прибирали тоді

неначе конкретні, матеріальні форми. Їх легіт, чи пошум вичувалося ось тут, на селі. Чи міг би був тоді зважитися хтонебудь а посіла на аргумент розсудку, взагалі відважитися у хвилині, в якій партійне завзяття і ненависть до противника режиму чергувалась а повагою, майже урочистістю процедури? На літературу, а не політику подають слова, які з цього приводу сьогодишні читаємо у пресі („Політика“ з 25. III): „Адже подлости і глупости і нікчемности не вбережимо з людей криміналом“. „Чести для Пілсудського — не можна нам відгороджувати від молоді мертвою літерою права“. Ніхто не поважився тоді щось подібного сказати, хоч напевно не один з поляків щось подібного думав.

Прикметне, характеристичне для бюджетної сесії сьогодишнього польського парламенту, на нашу думку, не те, що він ухвалює бюджет, чи виконує свій конституційний обов'язок, контролюючи уряд. Типічне, характеристичне для нинішнього польського парламенту є ухвалення таких законів, як закон про устрій адвокатури, про позбавлення права польського громадянства, скасування ритуального зарізу, а навіть закон про... винокурні напінки, теж сьогодишні ухвалені. Напр. у цьому останньому змієдишній комісії одно слово, щоби піти на зустріч жидівському релігійному ритуалові; однак вистало, щоб найшовся на селі, скоро після тієї ухвали, комплет антисемітський, щоб комісія свою ухвалу негайно зреасумувала і прихильну жидам поправку відкинула...

Не є завданням цих рядків перебільшувати ті акти сьогодишнього польського парламенту, які є лиш одним відтінком його діяльності. Має свою сторінку, дуже цікаву і повчальну, в його праці пряме його завдання, окреслене конституцією як „контроль над діяльністю уряду“, „устійнення бюджету і накладання тягарів на громадян“. Ще цікавіший був би мабуть огляд заходів вирятувати, що вирятувати можна, яких уживали послі українці та жиди, хоч ті заходи краще назватиб сизифовою працею, або, як наш нарід каже, биттям веди у ступі. Однак усе те важко змістити в одному дописі. Нам іде про тип, про характеристичну прикмету цілого складного явища, яким є польський парламент. Думаємо, що в цій третій з черги бюджетовій сесії ця прикметна риса польського парламенту виявилась найкраще з усіх дотеперішніх сесій: він остаточно перекреслив доктрину, з якої повстав. Таю, яке нарізні з урядом і збройною силою має співірашати в існуванні держави, не може спертись на волі припадкової більшості одишні. Залишивши в своєму історичному розвитку на боці кермуючу волю партій як рідню своєї динаміки, те тіло нашло іншу рідню: польського націоналізму. Дарма, чи вона в подивок своїх виявах розумна, чи ні, сьогодишній польський парламент слухає одної волі: волі польської націоналістичної стихії.

В. Кузьмович.

Вже надійшли **весняні матеріями, убрання і плащі**
ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

Шляхтичі є теж на Волині..

Дехто з українців думав, що після компромісних у Гриньках, поверхня волинського життя заспокоїться і гриньківські події вже не повторяться. Тим більше, що вже коло півтори сотні гриньківців вернулися до свого народу й церкви, бо кажуть: „Совість замучила“.

А тимчасом доходить вістки про подібну роботу в інших селах і повітах, оперту на ці самі методи. Головний аргумент цієї акції той, що українські православні селяни, які мають прізвища закінчені на „ський“, „цький“ і „ич“, — це будуть нащадки арусифікованих неукраїнських родин і повинні вернутися до свого рідного пня та батьків.

А через те, що на селі сильніше впливають „амацалні“ докази, то одним кажуть про рідні для них небезпеки, головню — земельні, а іншим, дальшим від кордону, — про привілеї, свободне купно землі й т. п.

В останньому часі почала входити в життя ще одна форма цієї самої роботи: спроба організації по наших селах дрібної шляхти. Робота в цьому напрямі почалася дуже живо, енергійно. До неї запрягаються головним чином осадники, яким підпомагають і місцні інтелігенти.

Має повстати на Волині спеціальна дрібношляхетська організація, покищо ж вербують

майбутніх її членів зпосеред тих українських селян, що мають прізвища закінчені на „ський“, „цький“ і „ич“.

Правда, по селах Волині знайдете дуже багато селян, що носять прізвища колишньої шляхти, як Боремські, Хлопецькі, Пашковські, Рогозинські, Вишневецькі, Джуси, Вовчки, Борейки чи Борейчуки і т. д.

Але все це нащадки колишньої української православної чи потім уніятської шляхти.

Зустрічаємо серед наших селян багато й таких, що носять прізвища колишнього православного й уніятського духовенства українського походження. Навибуюмо на кожному кроці й прізвища українського мішанства — ремісників.

Над питанням, звідки ваялися ці нащадки українських шляхтичів, духовних і мішан під селянськими стріхами, наша інтелігенція не задумувалася, бо це питання досі не було актуальне; що більше: нікому й у голову не могло прийти, щоб воно могло колинебудь актуалізуватися. Ще менше думали про походження своїх прізвищ на „ський“, „цький“ і „ич“ ті, що їх носять, навіть молодіша інтелігентська генерація.

І сьогодишній, коли питання прізвищ стало дуже популярне і спішне, ми не маємо ні одної праці з цієї аляжми, не маємо необхідного під-

ВЕСНЯНІ
НОВИНИ З ЧИСТОЇ ВОЛНИ

і міляннівські шовки

ФАБРИЧНИЙ СКЛАД ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 1
тел. 259-88.

Для замовлень:

Висилкова продаж деталічна і висилка зразків просто з Лещків — пошта — телеграф — телефон: Лещків — ввс. львівськ.

ручника, якого потребу відчувують десятки тисяч родин.

Це питання нагадал нескладне. Роздрібнена до краю колишня українська шляхта, прибирала собі одночасно з тим, як перебирала від батьків чи купувала за гроші маєтки містечок і сіл, цілком нові прізвища: або від імені батька або від своїх володінь — назв своїх резиденцій, як: Тишкович (від Тишко), Дедеркалович (від Дедерка), Денисович (від Дениса Мухомора), Жабокрицькі (від с. Жабокрихи), Смородовські (від с. Сморода), Несвіцькі (від с. Несвіч біля Луцька) і т. д. Зубожілі чи дуже побожні шляхтичі, часто-густо переходили в духовний стан (єпископи Хрептович, Борискович ігумен Жуковський, Денисович і багато священників).

Універсал короля Жигмонта I Августа про те, щоб українська шляхта дала угоду на постанови люблинської унії 1569 р. та ствердив її своєю присягою й підписом, виконали не всі українські шляхтичі, і за це втратили свої маєтки та мусіли шукати собі засобів до життя або на службі в інших панів, або в духовному стані, або навіть, на рідлі в характері дрібних міщан-хліборобів.

У часі релігійної боротьби (XVII й XVIII ст.) частина духовенства теж опинилася поза своїм станом і впливалася чи то в міщанські, чи то в селянську верству. А коли магдебурське право стало політичним апаратом і цехи почали замикати свої двері перед українськими міщанин-ремісниками, частина міщанства теж перейшла в селянську масу, про що свідчать прізвища сьогодишніх селян.

Отже сьогодишні селяни з прізвищами, що хінчаються на „ський“, „цький“ і „ич“ це нащадки найсвідоміших (національно й релігійно) та найвитриваліших колишніх українських шляхтичів, духовних і мішан.

На верху утрималися тільки ті, що зрідка своєї національності й віри. Від них і пішла та сьогодишня польська інтелігентська верста, що складає значну частину сьогодишнього польського громадянства Волині.

І тут вириває непорозуміння. Польські інтелігенти, не знаючи свого українського походження й зустрічаючи серед українських мішан та селян свої прізвища чи прізвища інших польських громадян, уважають цих наших людей за арусифікованих поляків і закликають до того, щоб „навертати їх на лоно рідного народу і костела“. Наші ж селяни й міщани, зустрічаючи свої прізвища серед польського громадянства, особливо на „ський“, „цький“ і „ич“, починають впадати в сумніви, чи справді вони не походять від поляків, арусифікованих царським урядом? Найтемніші-ж, найменше свідомі селяни, навіть дають себе переконати в тому і, як це було в Гриньках та інших місцях, відходять від свого рідного народу та від віри своїх батьків. Коли ж потім довідуються, що їх пошили в дурі, повертаються назад до свого українського народу та до своєї церкви.

Треба зазначити, що не всі польські інтелігенти не цікавилися походженням своїх прізвищ і добре знають, що їх предки були українцями — православними чи уніятами, знають і те, що наші селяни із згаданими прізвищами — це українці споконвіку. Але шал асиміляції, який прищепили тут в останньому часі єврейські зід даху ОЗН, напшовує їх використовувати те, що наші селяни — не знають свого походження та у свідомості неправди — вмовляти з них, що прізвища свідчать про їх польське походження і що їх предки були римо-католиками й т. д. І треба ствердити, що ця акція „навертання“ українських селян розмахується на Волині й

ПЕРШОРЯДНИЙ САЛЬОН
МУЖЕСЬКОГО КРАВЕЦТВА

Павло Галавин

Львів, вул. Соборного 4.

639 -3

сильніше. Ті, що ведуть цю акцію, вишукують по селах „шляхтичів“ та намовляють їх якщо не відразу декларувати свою польську національність та переходити на римо-католицизм, то бодай признаватися до польського шляхетства й приступати в члені запроєктованої дрібношляхетської організації на Волині.

І з тривогою мусимо сказати, що в деяких наших селян, між іншим і на Луччині, вдалося вмовити, що вони справді нащадки польської шляхти.

Та цей успіх дуже непевний. З державного-ж погляду — шкідливий. Бо... за якийсь час селяни спам'ятовуються, довідуються історичної правди й у своїй душі знаходять уже зовсім інші почуття до тих, що їх навертали. Отак асиміляційна акція, яку влучно називають „шляхетським контрдансом“ (одні туди, другі сюди, то сходяться то розходяться), заганає ще один клин

між два громадянства Волині на радість третього, що лише хіхікає в кулак за недалекою межею.

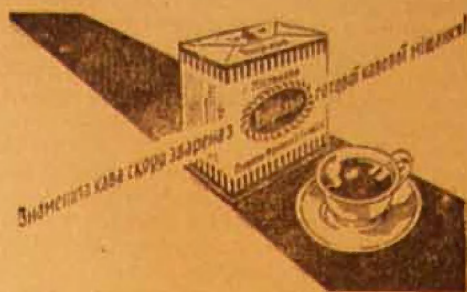
А що це так, свідчать факти: найохочіше згоджуються на шляхетство колишні (а може й теперішні) селяробиці й комуністи. Вони нічого не мають і проти зміни релігії (бо хіба безбожники не все одно, як його десь запишуть?). Отак на Луччині в село Радомишль, яке вважали центром радянськості в південній частині повіту: тут що не хата — то були селяробиці чи комуністи; звідси поштою вислали гроші на „Мопр“; сюди боялися люди й заглядати. А тепер там шляхтичі, що мріють про кращі наділи землі з комасцями, навіть на виділення їх в окрему шляхетську колонію.

Хіба-ж не приваблює перспективи для тих, що хотіли б у спокої та достатку перетривати? Українському народові зовсім не шкода таких шляхтичів, бо без них буде йому менше клопоту.

Але шкода того, що сіліні організатори волинського, бушіто польського дрібношляхетства псують міжнародні взаємини на Волині до краю, — до того краю, який вже вимагає інтервенції міродайних чинників.

Чи дочекаємось цієї інтервенції?

О. С-ський.

Сидимо у модерній, пересічній шведській кімнаті у вигідних плетених зі шпори фотелях. Всі меблі — з дерева і шкіри, стоять групами. При головній стіні ватран із чудовою кованою з заліза кратною. У шведській хаті нема окремої спальні; шведи надто привязані до родинного вогнища і для них власна хата — стоїть настійно — для всіх.

Чарівна дівчина Мерта пояснює:

— У вас говорять так: у кожній хаті сплять, хочби ви мали пересиджувати у ній і вдень; ми шведи гадаємо інакше: в кожному мешканні вітальня, хочби мала бути уночі спальнею.

Мерта має блакитні очі, біляве спокійно схвильоване волосся і темну, скромну сукню. На сукні білі рядок дрібних перед. Вона каже:

— Ваші жінки люблять яскраві барви, вони дуже говірливі, зате деякі мають справді стрункі гарні ноги.

Але мене цікавить щось інше.

— Не вважаєте, Мерто, що ноги столика, при якому сидите, нагадують лінію стільці фараонів?

Я подекуди маю рацію: шведські модерні меблі втілюють в себе багато античних первнів, а сучасна меблярська продукція видала серію аеріальних комбінацій усіх стилів із сучасними вимогами. Враження — надсподівано приємне.

На малих столиках лежать чудово переплетені книжки. Беру одну в руки: майстерна робота! „Книга з Сан Мікелс“ Акселя Мунте у шкільній червоній оправі. Горюю летять золоті мени в далечині багрового від заходу неба — кілька золотих ліній надолі, тягнє глибини морської води. Скільки думок можна втопити в самій охладній тлі книжки! Тут зараз подорожні несесери; тільки в руки і — гайда за мвами в світ! Швед любить подорож.

На стінах шведської кімнати спокій аристократично-зигаблених у дискретній кольористичній тканині, найчастіше домашнього виробу. Книжки, дивани; фальсески, котари, дивани, покривала, драперії, золотом виткані кили, обруси, цelloфановані завіси, оригінально скомпоновані корони, золоті галти з перлами — все це оглядаєте, як легко захмарене небо і не бачите вас очі від крикливої фарби, розбуджується у вас почуття настроєної дисципліни. Деякі дивани живо нагадують стандартизовані стрижені рупники, а деякі такі пахнуть українською гетьманською орнаментикою. Хто зна, як там було: чейже шведи були і в Україні.

Секція Торговельної Молоді при С. У. К.
у Львові

улаштує для 27. III. в год. 18.

Шевченківський Концерт

в малій залі Лисенка.

СЕРЕД ДИТЯЧИХ ЗАБАВОК ВЕДЕМО ПОВАЖНУ РОЗМОВУ.

Зустрічає мене пресимпатична несподіванка, а властиво це я зустрічаю рідкого знайомого, шведського журналіста, з яким колись уже довелось провести разом багато цікавих хвилин.

— Що ви тут робите?

— А ви що?

— Я? Оглядаю вашу чудову виставу.

— Знаменито! А в тут трохи бачите — комісар, а це — показує на Мерту — моя жінка, дозвольте вас представити.

Відчуваю, що паленню, а пані Мерта довго сміється. На щастя стоїмо саме при столику з дитячими забавками і є від того почати розмову. Шведські діти мають скромніші забавки від наших, прості дерев'яні коники, віялки, не голяси до будови домі. Тільки коники ітакше помальовані, не такі сорокати, хомоліші, і пістолів, воєнів і гарматок нема зовсім. Зате є майстерні кораблики, яхти та пароплави. Мали нащадки вікінгів від колись мусять гадати на море!

Мій знайомий великодушно відповідає на всі ставлені мною запити:

Година у Швеції без пашпорту.

ВИСТАВА ШВЕДСЬКОГО МИСТЕЦЬКОГО ПРОМИСЛУ.

Варшава, березень 1938.

Стаєте на вулиці і коли ви українець, почуваєте тепліші лоскоти серця: довгі, вузькі, війливий жовто-блакитні стяги тріпочуться на струнких стовбурцях щогол. Що це? Тут, у Варшаві?

Підходите ближче і читаєте: Вистава шведського мистецького промислу. І не жалючі розчарування, купуйте білет.

З вестибюлю Інституту Пропаганди Мистецтва входите простісенько на вулиці Стокгольму. Попадаєте у крутіз ает, оглядаєтеся на сторони і в першому кіоску на розі купуйте мистецький каталог вистави, щоб почати блукання від столика до столика, зі світлиці до світлиці (бо ми не на вулиці, а у виставових сальонах, а це все — декорації) та придивлятися, що створили шведи власного, оригінального у дівачці національного мистецького промислу.

АРХІТЕКТУРА ВИРОСТАЄ З МОРЯ.

Стокгольм називають північною Венецією. І тут і там архітектура виростає з моря. Архітектура Венеції — наче прозорий блакит вод Адріатику струнчаста й коронкова. У Стокгольмі море більш суворе і холодне, така й архітектура.

На виставі оглядаєте стіні палати з видами північної столиці. Стаєте передовсім перед вежею наймолодшого європейського ратуша. Його могутня вежа так і пригадує дзвіницю Коринтіїв!

Від хвилини, коли у червні 1923 р. урочисто посвячено новий стокгольмський ратуш у цілому світі чути було ентузіастичні похвали для давньої ірси тої будівлі: архітект Рагнар Естберг переніс на шведську північ компліацію шлої європейської культури, створивши комунальну будівлю в історичному стилі. З „чернечих“ щогол, зі старовинними шведськими замковими подвір'ями, з генезичними подвір'ями на діскульної тафлі води, з бароковими портиками, золоченими різьбами, — ви фантазував Фернандо історичних настроїв, чудовий комплекс форм і барв.

Інституція стокгольмського ратуша означає теж кінець пілої епохи, називають у шведській архітектоніці епохою народнього романтизму. Стердіте це відрізу, поглинувши на моделі ампліозних імпозантних останніх будівель, чи хочби загланувши у двері звичайного мешкальця шведського дому. Сучасна шведська мода архітектури змагає до суворості простоти та примітивізму. Швеція має таких архітектів, що простоту поручених їм до виконання будівель посавають до того, що заощаджують міліонів суми з провсїйного бюджету, признаючи на будову. Погляньте на модерне шведське місто: білосніжні або тинковані мурі; червоної дахівної стрімки дахи. Доми одного боку різної висоти, а це проганяє одноманітність і показує ритм ліній. Все це разом — практичне і робить враження деякої архаїзності.

Особливу увагу звертають „демотеви бльоки“ з великими зеленими подвір'ями для дітей. Ці доми — твори переможної струї шведської архітектоніки функціоналізму, що переміг перестарілий традиціоналізм не здебільша заслугою велитенської будівничої акції т. н. Архітектурного Бюра Коопер. Союзу, єдиної того роду європейської організації, що від південних берегів Швеції аж до японських сіл, розсипаних під кругами подірної зорі — вибудувала крамниці, склади, сілоси, цілі комплекси домі і магазини.

Сьогоднішня шведська архітектура не підкреслює надто сильно кістяка конструкції, але з правдивою дбайливістю плаєє культ свободи архітектурних форм.

МОВЧАВНА ЛЕГЕНДА ШКЛА.

У прозорій від молочного леонардівського світла, довгий, зеленявий саль заклали північні мистці фантастичну легенду свого порізаного фьордами краю у шклі.

Артистичні шкляні вироби з Оррефорсу мають око глядача і важко від них відірватися. Грубі вази, делікатні келихи, фантастично викрутовані металеві сервіси, достойні карафки — живуть, мають якусь таємну притяжну світліну душу. Шведи мають свою оригінальну техніку: знають шкло декоративне, впливане і різане, передовсім люксове шкло Граала, прикрашене кольоровим, втопленням в ясну масу і органічно з нею зв'язаним шклом фантазійним.

У суворому грубому кришталі можете побачити задуману Мадонну, містерію тасмої морської глибини, або сміливі, стрімгодові скоки прекрасних юнаків. Віконне світло оживає якесь замкнуте в пеклі лице; лице займається на мить вогнем козацьких, степових очей.

— Хто це — питає чарівну шведську дівчину Мерту, кого мали на думці ваші різьбари?

— Маєте пояснення у каталозі, ось де, бачите, цей вазон називається: чара Мазети...

— Аа!

ВІДПОЧИВАЄМО У СВІТЛИЦЯХ З СЕРІЙНИМИ МЕБЛЯМИ.

Шведська кімната дає людині спокій і простоту почувань. Шведська світлиця може розвинути найтеплішу душу.

Само підсоння тої країни примушує її громадян спеціально дбати за домашню обстановку, серед якої швед довше перебуває ніж нпрітальєнь чи грек.

Середина шведського дому вибивається тепер на перший план соціальних питань і є предметом дбайливої опіки влади та спеціально до цього покликаних установ.

Уряд дбає, щоб полішувати людські садиби, спеціально на селах, кошиний швед, коли хоче, сам при помочі родини може збудувати собі власну хату. За допомогою уряду ставлять собі смастугор — стандартизований дімок, та ще й, коли він недавно оженився, може скористатися з „босеттінгелану“ — державної позички на влаштування хатньої обстанови.

мені" виходять також російською мовою вже газети: у Дніпропетровському "Дніпровская Правда", в Миколаєві "Южная Правда", в Сталіні "Донецкая Правда". Все це органи обласних партійних комітетів. Треба думати, що газети російською мовою виходитимуть (якщо вже не виходять) по всіх обласних осередках, при чім безумовно за який час зовсім витіснять газети українською мовою.

ДЕКАДИ РОСІЙСЬКОЇ МУЗИКИ.

По всіх обласних містах УРСР розпочато декади російської музики. Вони мають на меті об'єднати населення з російською музичальною народною творчістю взагалі і з творами, що відбивають боротьбу російського народу з ворогами його батьківщини.

АЛЕ ЦЬОГО ШЕ ЗАМАЛО.

Бригада російських письменників виїхала до Тбілісі, щоб там ознайомити грузинський народ з "найстаршим твором російського письменства" — "Словом о полку Ігоревім". Грузинські письменники, захоплені цим "твором російського письменства", збираються перекладати його з "російської мови" грузинською мовою.

У Полтаві відкрито виставу картин відомого "російського" маляра Ярошенка, уроженця Полтави. Чому саме Ярошенко став родинним це вже секрет московської "Правди", якого вона не розкриває.

"КУРС ІСТОРІЇ УКРАЇНИ".

Інститут історії України Академії Наук УРСР випускає велику працю для вищих шкіл "Курс історії України", який виходитиме окремими нарисами.

Вийшов нарис про Київську Русь та феодальні князівства XII—XIII століть. Готуються до друку "Україна під владою Литви" і "Боротьба українського народу проти польських панів (Богдан Хмельницький і приєднання України до Росії)".

Одночасно Інститут працює над хрестоматією з історії "Колішанини". Г. Л.

комунікації — залежно від твоїх фінансових спроможностей, нахилів чи вільного часу. Корітці, яхти, автобуси, залізничці, три летунські майдани, що роблять з Маямі один із провідних центрів пасажирської авіації у цілому світі — і десятки знаменитих автомобілів, що біжать на всі сторони З'єднаних Держав.

Друга обставина своєрідна для американських відносин: можеш жити тут за ціну, яку тебе стати. Ніхто в Європі не вибереться до Рів'єри, у швейцарські Альпи чи навіть над південське море не маючи запасу готівки, який вказує на його приналежність до краще "ситуованої" суспільної класи. Маямі подбало для багатіїв за готелі-хмародери, вілли-палати, ресторани, клуби найвищої класи архітектонічного, садового та декоративного мистецтва, із обставиною, краще для "коронованих голів" передвоєнного люксового монархізму. Але поряд цього це місце протистає своїм гостинним раменям і до того, кого не стати на 30 чи більше доларів удень за кімнату у Вітмана, Роней Плай-і чи у Джека Демпсея, даючи під пальми за кількадесят центів постіль для "трейлерів" (цілі міста "трейлерів" стрічаєш по усій Флориді), чи за 2—3 долари удень комфортну кімнату в чепурному, затіненому пальмами та квітучими олеандрами домику.

У "бізнесовій" ділянці крамничі найдорожчих лондонських, паризьких чи віденьських фірм, — такі, яких ми навіть у Нью Йорку не бачили. І не лиш з конфекційної чи подібної бранжі, але найдете тут філії світової слави ювілірських і меблярських фірм, спеціальні магазини дорогої порцеляни, антиків, перських диванів — три континенти розставляє тут свої сіти на мільйонські чеки. Побіч цього торгують тут популярні американські "бенгові крамничі", де за ціну не вишу, як і долар купиш безліч річей щоденногожитку.

(Далі буде.)

Субота, 14. травня 1938.

Великі Весняні Вечерниці

в саях Касина Почтовців, Японська 9.

"Кадра Млодих" починає діяти.

ЩЕ ОДНА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ.

Варшава, 24. березня.

В нещодавній кореспонденції про "нові плани у волинській політиці" писало "Діло" про наміри деяких тутешніх кол, зближених до волинського воєводи, створити нову українсько-польську організацію волинської молоді, причому у згаданій кореспонденції обширно цитовані винятки зі статуту цього нового товариства, а крім цього навіщені куліси і пружини, що при їх допомозі воно повстало.

До цих інформацій можемо тепер додати ось що:

Новостворена організація вже зареєстрована і називається офіційно "Кадра Млодих". Її завданням прецизує головна точка статуту, з якої довідуємося, що ціль її: "виховати повновартісного громадянина Річчосполитої, що був би готовий і вмів виконувати службу на кожній стійці, що розумів би історичні завдання Річчосполитої". Крім цього завданням "Кадр" буде: "Необхідність уводити у життя держави сили й вартості братніх національностей зі східних та півд.-схід. земель Р. П.".

Діячі і організатори "Кадр Млодих" — це здебільша молоді активні провідники Союзу Волинської Молоді "Зжешеня" б. вихованців крем'янецького ліцею тощо. Ідеологами нової групи стали співробітники таких пресових органів, як: "Кресовик", "Молода Весь — Молоде Село", "Волинь", "Дрога Праці" і "Зесул" (новозаснований демократичний тижневик під ред. п. Крижиковського з міністерства хліборобства).

Практична діяльність "К. М." має полягати на об'єднуванні української і польської інтелігентської молоді найперше з Волині а в міру

успіхів також і з Галичини для того, щоб шукати можливостей співжиття і взаємного зрозуміння.

Як зачуваємо, деякі з українських студентів-волинців дістали вже пропозицію співпраці в цій організації, а з польського боку вступає до неї студентська молодь з різних польських земель.

Слід додати, що організатори "К. М." не але орієнтуються в українських питаннях і тому правдоподібно матимуть деякі успіхи на волинському терені, де, як відомо, панують специфічні відносини. Це все перекликало іншу "рідну" організацію, відому зі своїх гумористичних виступів "Конфедерацію Млодих" М. Божинського, яка бачучи, що не витримає "конкуренції" (а з одним звербованим білоруським хлопцем годі щось починати) — намагається з усіх сил — прилучитися до "Кадр", яка ж не охоче приймає в свої ряди "труп-гербох ігнорантів" в українських справах.

Твердити, що "Кадра М." є "молодою гвардією волинського воєводи у Варшаві", нема — як дотепер — підстав, а принаймні самі організатори кадр від цього відпекуються.

Гром.

До цих інформацій нашого варшавського кореспондента слід — за польською пресою — додати, що новозалегалізована "Кадра Млодих" будищем знаходиться під впливами мін. Понтовського, має довести до злуки між "Варми" і "Молодим Селом" та що активними членами є п. Барбара Понтовська — дочка міністра та п. Хоміч — як пишуть — небаж Юзефовського.

ПЕРЕВОЗИ: меблів, товарів

Власні магазини:

ГАРМА

Львів ул. Потоцького ч. 11 А тел. 111-21

"Пропоную вам просити, щоб вас перенесли.."

ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ НИНІШНЬОЇ ШКОЛИ НОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛИЧИНІ

(З учительських кол — під увагу п. кураторові Купчинському.)

З відходом куратора Гадомського — відіхнуло наше вчительство. Здавалося, що минулися часи масових дисциплінарних кар, перенесень та розлучування подружжя пар. Учителі сподівалися, що з приходом нового куратора настануть дійсно правові відносини у школярстві. На жаль, скоро українському вчительству прийшлося розчаруватися.

"Бог високо — цар далеко". На місцях лишилися ті самі інспектори, котрі продовжують нещасні відносини гадомщини. Ось деякі маркантиші випадки, нечисленні з багатьох: У Перемишлі перенесли вчителя Степана Кренту з Ліщини Горішньої в кольбушівський повіт. Його жінку, Наталю Крентову, що розхорувалася з журби, залишили в Ліщині з дітьми. П. Крента мав на посаді пасіку, господарку, матеріал на будову хати, — і те все мусів покинути та їхати. Перенесли його без докозень, без усякої доказаної вини, знищили родину, — а для чийого добра? Бог вість! "Для добра школи". П. Заклинського Богдана й п. Заклинську Осипу з Паткової, пов. Добромилів (шкільний інспекторат Перемишль) перенесли восени 1937 у Чортківщину, на відокремлені посади до Монастириськ і Медведовець. Таких випадків знаємо більше і на бажання могли б їх подати.

А тепер з інших сторін краю. У Турчанщині на дніх доручили 13 (тринадцятьом) українцям (кми) зпосеред учительства такі документи часу (подаємо в буквальному українському перекладі): "Запитую, чи задумуєте зняти просябу, щоб перенести Вас з... (місцевість) до іншої місцевості. Зазначую, що єв. подання треба зголосити до 31. березня 1938.

додаючи витяг з вказу стану служби і часу про зречення з коштів перенесення. У цій справі перед зголошенням подання можна розумітися зі мною. Інсп. Бонковський."

Учительство схвилюване ходить, радить, їздить по всіх сильних міра й ніхто нічого не знає, а п. Бонковський на запит про причину "перенесення" — має одну відповідь: "да мусі пуйсьць".

Знаємо, що нема такого закону, який би вчителів просити інспектора перенести його і тому вважаємо розпорядок п. Бонковського протизаконним та шкідливим не тільки для учительства і школи, але і для держави, бо викликає тільки непродуктивний фермент і об'єднання серед учителів та батьків дітей. Радимо теж "запитанням" нічого не писати, ні не просити п. Бонковського.

Зокрема звертаємося до п. Купчинського куратора Льв. Шк. Округу, як людини поряд-

вої та справедливої, яка може й зуміє загоїти рани гадомщини, щоб поцікавився справою „пропозицій“ п. Бонковського і почути його, що добро школи і держави не завжди ідентичне з примхою інспектора. Зазначимо, що п. Бонковський після 3 (три) такі самі „пропозиції“ до вчителів поляків, але вони — очевидно — шпигли себе почувають і публічно говорять, „ні ми сен сьні ехачь до п. Б., — нех пробує нас пішенєсьць, то сам прендєзь вилєць“.

Очевидна річ, що тих учителів не рушать

що пан інспектор ці три „запитання“ після „на омасту“, щоб мати аргумент національної „об'єктивності“. Гра шита надто білими нитками, які видні і нам і заінтересованим польським учителям, які собі з неї кепкують.

Може справді пора булоб залишити давні методи — дошкудувати вчителів, розділювати подружжя, переносити без потреби з місця на місце, тільки тому, що п. інспекторам не подобається коротке „гр.-кат.“

—о—

Кожний Ваш ощадностевий вклад

до рідного банку, то цеголка в господарській розбудові народу, тому складайте ощадности в

Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові

вул. Словацького 14.

(Філія: Станіславів, Собіського 14)

Без зміни обряду не пускають на сезонні роботи.

У Кречовичах, Ніжатицях, Сінній, Канчузі та інших доокочинних селах переворського повіту вербують різними робітників на сезонні роботи до Німеччини. Війт Ян Зайонц з Канчузи відмовив дозволу на виїзд усім робітникам греко-католицького обряду кажучи, що має таке доручення від влади. На виїзд дозволяє лише тим робітникам греко-католикам, які принесуть свою метрику і аміють греко-католицький

обряд. Що на таку самоволу скажуть компетентні чинники? Цією справою повинні зацікавитися теж негайно представники УПР та інтервеніювати в компетентних чинників, щоб притягнули винуватців до відповідальності та дали змогу голодним українським безробітним виїхати на заробітки до Німеччини та до Естонії.

—о—

Довг вдячності двом покійним.

У відступі кільканадцять днів довелося українському громадянству відповісти на вітний супочинок двох із найкращих його членів. Ширі слізи полилися над домовинами директора Миколи Завчківського та отця мітрата Тита Войнаровського, а правдивий жаль супроводив їх у серцях тих, що проводили їх до могили. Болочу втрату відчувало наше громадянство, небагате на людей із досвідом, сповійних, зрінованих. Їх заслуги вичислили вже у своїх прощальних промовах друзі, товариші праці, представники народних установ, а преса — своїм й чужа — теж пригадала їх прикмети людські та громадянські. Але за слабим відгомном пролунали слова розстання тих, що мали покійним неодиє завдячати.

Я почувався до обов'язку сплатити довг вдячності пам'яті дорогих покійних. Складаю його не лише від себе, але і в ім'я мого підприємства і занятих у ньому працівників.

Обом покійним маємо завдячити те, що колись маленька робітня, zagrożена навіть тим-

часово в дальшому своєму існуванні, могла розгорнутися до нинішніх розмірів, а жінка кільканадцять працівників побільшилася на округлу сотню. Оба піоніри і творці нашого господарського життя, розуміли, що нарід прямуючи до волі, мусить передовсім створити собі позитивні надбання, розбудувати торгівлю і покласти міцні підвалини під власний промисл. Оба, вірні цій ідеї, звернули всі свої сили на економічне поле та ще й інших спонукували творити нові варстатні праці, не опускаючи рук при вже заснованих. Люди великого ума й голубиного серця, вони амилі не раз стати у пригоді словом і ділом тим, що зверталися до них за порадою, навіть тоді, коли цим наражували власну особу.

До квітів і слів правдивого жалю із приводу великої втрати дозволю цих кілька слів щирої подяки нашим великим опікунам і добродіям. Повсякчас збережемо в наших серцях вдячну пам'ять про їх велике діло!

К. Авдікович-Глинська.

—о—

Чи „пінії“ ростуть у Чорногорі?

(Відповідь на запит.)

В „Ділі“ з 24. ц. м. п. д-р Вол. Левицький виступив проти мене з закидами щонайменше зливини. Відомо, що за зміст кожної книжки відповідають: 1) автор, 2) редактор. П. Левицькому припало до вподоби всю вину за переклад в одній книжці польського слова „limba“ звалити чомусь на мене...

Щоб баламутство не ширилося, заявляю, що не я написав книжку п. н. „Мандрівні дні“, а Іван Коваліський. Стверджую, що при Держ. Бібліотечній Книжков. редактором українських книжок є інша особа, а не я, і тому дивний це закид п. Лев., що іменував мене аж „надцензором, надкоректором і редактором“ в Ш. К. у Львові. Моя роль дуже скромна; я тільки — коректор і більш нічого. За зміст книжок названого видавництва відповідає, як і згодя на світі, тільки редакція. Тому всі закиди з цього приводу вважаю незгідними з дійсним станом справи!

Тому, що не можна бути спеціалістом у всіх ділянках науки, на оправдання автора (що, як жаль, уже не живе та оправдатися не може), але і в обороні редактора можна вказати на факт, що автори українсько-польського та польсько-українського словника д-р Е. Грицак і д-р К. Кисілевський (II, 197 ст.) перекладають „limba“ по українськи „лінія“, а слово „кедрина“ по польськи „cedr“ (I ч., 258 ст.). Великий польсько-німецький словник Конарського — Імшера — Гольдшайдера — Шіпера перекладає слово „limba“: „Lembaholte, Pflanz, Pflanzbaum“.

Ще менше я можу відповідати за ріжні математичні терміни „круг“ і „коло“.

Мій український переклад книжки Ж. Хвильовського редагували математики, м. і. відомий лаш учений математик і добрий знавець мови д-р М. Зарицький, що не тільки виправив рукопис, але й зладив, чи виправив словничок українсько-польської математичної термінології та двічі читав коректу!

Від себе дозволю собі заявляти, що в словнику математичної термінології (Всеукр. Ак. Наук, Київ, 1925, I. т.) наведена ось як ріжниця: „Коло—колова лінія, кружін, по рос. окружность, по нім.: Kreis, Kreislinie, по франц.: circonférence, cercle“ (43 ст.). — „Круг—поверхня кола, поле, коло, колесо; по рос. круг; по нім.: Kreisfläche, Kreis; по франц.: cercle“ (51 ст.).

В основу цієї, може й справді „баламутної“ термінології „лягли матеріали до математичної термінології д-ра Вол. Левицького“ („Передмова“ до наведеного математичного словника Академії VII. стор.).

П. Вол. Левицький був візитатором і знає дуже добре, що всі шкільні підручники апробує, виправляє, або відкидає комісія спеціалістів при кураторії. У склад цієї комісії звійшли, після того, як п. Лев. перейшов на емеритуру, інші математики, що також розуміють своє діло. Якщо в перекладі є якісь „абсурди“, то булиб їх заважали математики-редактори та члени наведеної комісії.

В тому перекладі (на 30 ст.) надруковано (згідно з оригіналом):

„5 разів по $\frac{1}{4}$ або $\frac{1}{4}$ помножених п'ятьма.“

Це методична „маніра“ не тільки „варшавських учителів“, але й українських (придм-

принських) математиків, а також і наших львівських математиків, що виправляли мій переклад. Отже з усією своєю критикою „неправхости“ у математиці повинен п. д-р В. Л. вернутися до математики.

Але коли йде про українську мову, я приушений ось що заявити: Крім германістики студіював також і словинську фільологію; українську мову вичаю вже 35 років, так, що маю право також і п. В. Левицькому зробити поважний закид. У його шкільному підручнику фізики українська мова — страшна, стиля — жахливий! Для дітей це справжня мука вчитися з його підручника! Якщо Шановний Автор бажає, я можу написати не три, але сотні невбачних прогріхів проти української мови з його книжки! Володимир Калинович.

—о—

Перед виставою Василя Перебийноса.

Львівське громадянство мало вже кілька разів нагоду оглядати олійні образи Василя Перебийноса, зокрема на виставах париської групи українських маялів та запрошених чужинних майстрів у 1931 і 1933 рр. в Національному Музею. Та оце вперше виступить сам Перебийніс із малою не всім своїм мистецьким дорічком.

Вистава Василя Перебийноса, яку в найближчих днях відкриють у залах Національного Музею у Львові, обіймає поверх дві сотні рисунків і гвашів. Твори Перебийноса замітні багатством і різноманітністю своєї тематики та сміливою мистецькою інвенцією. Мистець плаєа здебільшого такі роди мистецтва, які в нас найменше відомі, щоб згадати лише проекти театральних і балетних костюмів, декораций сцени і архітектурного внутра, чи композиції ефішів. Поруч того вистава має велике число актів і пейзажів.

У творах Перебийноса вражає ширість, простота і безпретенсійність поруч розмаху столичного париського життя. Українські національні перви гармонійно сплітаються з чужими, подих минулих епох з елементами модерного мистецтва, мрійливість в опрацюванні снідних мотивів Шехерезади з простонародним українським гумором.

Вистава розкриває перед видцем широкий світ мистця з великої, гамірної столиці, а разом із тим замріяного поета, захопленого красою ліній і барв, з великим розмахом і ще більшими можливостями.

Здорове зерно — здоровий збір!

Сійте тільки

НА СІННЯ „Центросоюзу“

По широкому світі.

Мадярський реґент Горті виздоровів.

В Еспанії появилася закон про організацію молоді, якої зверхником буде начальний вождь армії.

Мексиканський уряд рішив виплатити відшкодування британським і американським нафтовим товариствам, що їх виласнив; цей видаток покрив з внутрішньої позички.

Бритійська фльота покінчила маневри та вернулася до своїх баз.

Американський торговельний біляис виказує збільшення вивозу та зменшення ввозу.

В Уругваю відбуваються нині вибори президента. Один із кандидатів ген. Бальдомір, ісловив симпатію для фашизму.

Німецький уряд залучив у одну провінцію Блеск, а провінцію Гренцмарк (зложеноу з о-раїн Познанщини і Зах. Прусії, що залишилася при Німеччині) прилучив до Бранденбургії.

Японія висилає до Італії та Німеччини „місію миру“, зложеноу з 30-ох парламентаристів.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ УГЛА

Невдача Блюма у французькому сенаті.

МАЮТЬ УЖЕ ДОСИТЬ ГОСПОДАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЛЮДОВОГО ФРОНТУ.

Французський сенат на пленарному засіданні відкинув 190-ма голосами проти 88-ох фінансові проекти уряду; замість 9 мільярдів кредитів, призначено йому лише 3 мільярди. Довгу промову Блюма, що боронив своїх фінансових планів, проняв сенат холодно і неприхильно.

У дискусії більшість сенаторів осудила фінансову політику уряду людového фронту, домагаючись, щоб уряд Блюма уступив і щоб на його місце прийшов новий, понадпартійний кабінет.

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ
ЄДИНА
Українська Каса Ощадности
Веде всі банкові чинності.
Із правом публічності.
ПЕРЕМИШЛЬ, РИНОК 5. І. п. Тел. 1207. Чековеkonto ч. 144.755. 2-3

Чи справді пропало народне майно?

До Хвалної Редакції „Діла“

у Львові.

Прошу ласкаво помістити у своїм часописі мою відповідь на лист п. Олександра Ониська з 17. III. 1938. р. п. з.: „Запропастили народне майно“.

Правдою є, що п. Олександр Онисько, бориславський громадянин, тепер купець у Львові, подарував у 1913 р. для Т-ва „Українська Захоронка“ в Бориславі свою реальність, складену з малої партерної дерев'яної хати (2-кімнатної) і кусця городу. В домі тим, який і досі є власністю Т-ва „Українська Захоронка“, приміщені: у 1914 р. кооператива „Торговлі“, знищена в огороженні під час російської інвазії. Війна перервала діяльність Т-ва „Українська Захоронка“. Щойно восени 1917 р. Т-во „Українська Захоронка“ спроварило СС. Службінців та отворило захоронку в хаті п. І. Яворського (недалеко церкви), бо хата п. Ониська була закрита і покинута в невідповідній місці на захоронку. В домі п. Ониська містилась далі торговля, а в комірці в винайма йшло на утримання захоронки. Нині в домі п. Ониська є склад „Народної Торговлі“ зі Львова. Бориславські українці відчували брак власної хати на поміщення товариств і через те Виділ Т-ва „Українська Захоронка“, не маючи фондів на будову власного дому, відступив у році 1923 частину заданої площі (коло 400 м²) п. Ониська під будову „Народного Дому“, який повстав заходами і коштом п. Юрія Сасика і деяких одиниць. Відступивши площу під будову Народного Дому, дістала захоронка за це 40% уділів, п. Сасик 50%, а решта припала на дрібних уділовців. Так створено окреме тіло, кооперативу „Народний Банк“. В Народний Банк знайшли приміщення всі українські установи Борислава. Народний Банк від також Позичкову Касу та на домагання громадян подвійно поширив і розбудував дім у найдорожчому часі, що коштувало майже 50.000 золотих. Велику помилку зробила Управа Народного Банку, бо взялась до розбудови хати, не маючи покладених грошей; вона наділась, що комирим з кіна і субвенціями від громади Борислава та християнської громади сплатити заборговані гроші на будівлю дому. Тимчасом настала несподіванка. Комирим з кіна, яке першого року дало 8.000 зол., упало на 3.000 зол., субвенції від громад воєводства зменшило, а потім зовсім посчеркало, наші установи, як звичайно у нас водиться, не платили комирного, а в додатку довжники Народного Банку не сплачували довгів. У той спосіб Земельний Банк, не дочекавшись сплати заборгованої позички в сумі 2.000 доларів, нена-

дійно зацікавив дім Народного Банку. Якби Народний Банк не був розбудував хати, то певно не булоб прийшло до кризи. Т-во „Українська Захоронка“ рішила відкупити цей дім від Земельного Банку і по переговорах з Земельним Банком приготувало все потрібне до контракту. Тимчасом перед двома тижнями — за намовою деяких одиниць з Борислава — випередив Захоронку наш Пром-Банк зі Львова і задаткував купно дому. Може Пром-Банк не піде наперекір Захоронці, бо йому не потрібно хати, лише льокало на власну філію, а льокаль Захоронка у разі купна хати дуже радо Пром-Банкові відступить. Треба сподіватися порозуміння між Пром-Банком і Захоронкою, як первісною власничкою площі. Т-во „Українська Захоронка“ по 10-літнім існуванні захоронки в домі п. Яворського постаралось заходами свого газети, що християнська громада вибудувала величавий двоповерховий дім, куди 10 літ тому спроварились захоронка СС. Службінців. Цей дім, хоч є власністю християнської громади, має у фондацийнім статуті, затвердженім Міністерством Суспільної Опіки, виразне призначення „на захоронку для гр. катол. дітей“. Ця захоронка найвеличавіша з усіх українських захоронок у краю і всі, що приїжджають до Борислава, подивляються її зразково-комфортову обстанову. В тій захоронці мешкають СС. Службінці, мають гарну каплицю, ведуть захист (30 сиріт) і захоронку дітей эпоза захисту (коло 100) та найважливіше: 3-літню консецйоновану школу шиття і крою (70 учениць річно). Утримання захоронки покриває з власних фондів „Фондация християнської громади“, а Т-во „Українська Захоронка“ виконує лиш моральний нагляд над нею. Гадаю, що мету, зазначену п. Ониськом Т-во „Українська Захоронка“ якнайкраще досягнуло. Площа, чи на ній буде дім Пром-Банку чи захоронки, буде у своїх руках та буде приміщенням для наших установ і тому не можна сказати, що „громадяни запропастили народне майно“.

З листу п. Ониська пробивається жаль до нашого громадянства, що його не підтримує і він ним опинився у прикрих відносинах матеріальних. Захоронка з Борислава тут невинна. Певно, що п. Онисько, як колишній добродій наших гуманітарних установ, заслуговує на підтримку і поміч наших фінансових установ. Але що адляти? З наших установ часом чужі більше користають, як ті свої, що колись ці установи своїми грошми підтримували.

З поважанням
о. Іван Ліщинський,
основник і доволітний голова Т-ва „Українська Захоронка в Бориславі“.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Пром-банку,

Львів, ГРОДЗИЦЬКИХ 1, І. П.

Тел. 292-15, 290-15.

800 комуністичних віч.

У відповідь на акцію Геняліна комуністи заповіли на неділю 27. п. м. 800 віч у цілій Чехословаччині, на яких агітуватимуть за зміцненням союзу між Чехословаччиною і ССР та

червоною армією. Побойються, що дійде до зудару з прихильниками Геняліна і тому в деяких місцевостях поліція є в гострому поготіві.

Анна Левицька

вдова по інженері-будівничім,

померла 26. березня 1938. р. у 89. році життя у Самборі.

Панахида відбудеться в неділю в год. 12. впол. у домі жалоби, Самбір, вул. Голука 7. Похорон відбудеться в понеділок 28-го п. м. у родиннім селі Добринин, коло Сокаля, куди — до родинного гробівця — буде перевезене тіло Покійної.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 60. Вівторок, 27 (15) березня 1888.

УТРАНВІСТИЧНА МОВА.

Дописувач з Тернополя пише: „Хто хотів би навчитися новій „утранвістичній“ мові, нехай піде до тернопільської учительської семінарії, де цю мову викладають. Сам директор п. Боберський викладає в цій „утранвістичній“ мові науку господарства, а проф. Зубчевський математику й історію природи. Ось кілька зразків цієї мови: палягнувати — освідати — газувати — тхирльовати (хирліти) — крані — небесний — ишпачистий (кріпкий) — уложити — залічувати — натхмістова сплата — середця — кутоминики — камінь проберчий — глейсовий — айзенглицький — втеплий — венглин — венглярід — пулсрувати і т. д. Наші кандидати не зможуть вправлятися в цій „утранвістичній“ мові деяких п. учителів, бо нпр. проф. Баранський, який не знає цієї мови, мусить викладати історію і географію в польській мові“.

ВІЙНА — МИР...

„Якби на даний знак заперечують тепер з різних сторін вістки будьто би Росія погодилась до війни і збирала військи. Як відомо, говорили ще перед кількома днями, що в Севастополі стоїть достаточний корпус, який чекав тільки наказу, щоб вийти на кораблі та відплисти, куди йому скажуть. Тепер вже цього корпусу нема, він щез, це був тільки фантом в очах всевідущих журналістів. Також і перестановка російського війська втратила згідно з нашими віщими вістками своє первісне значіння і свій небезпечний характер, хоч ще зовсім не закінчилась. Характеристичне, що мирний настрій в Європі зазначає також і бруксельський „Норд“, який каже, що зміру того, як надходять щораз кращі вістки про стан здоров'я царя Фридриха, публічний дум переймається щораз більше мирними ідеями.“

„Фант, що від кількох неділей не чути вже в Європі побренькування зброєю і що не чути при цьому укріпий союз, що нібито свою жирну ціль спірає на мільонах багатств, загальною всіх вдоволяє“.

ПОЛІТИКА БІСМАРКА.

Берлін, 27. марта. „Національ Цайтунг“ повідомляє, що цар затвердив на останній конференції влітку у справі закордонної політики. Він пропонує йому кн. Бісмарк і висловив канцлерові своє повне довіря.

НОВИЙ КИТАЙСЬКИЙ УРЯД У НАНКІНІ.

В понеділок 28. п. м. прокламують новий китайський уряд у Нанкіні, який співпрацюватиме в політичній діяльності з тимчасовим урядом у Пекіні.

КРИЛЕНКО АРЕШТОВАНИЙ.

З Москви надійшли вістки, що Г. П. У. арештувало Криленка, б. комісара справедливості і першого прокуратора ССР.

ГОРЯЧКОВЕ ЗБРОЄННЯ ІТАЛІЇ.

В неділю 27. п. м. в Італії відкрили 60 нових легуєвських укладень, а саме: 29 легуєвських 26 мобілізаційних складів і 5 нових легуєвських інститутів.

Англієюм писемником Банаскетом Конкоро дана новість „Світло завоєваної землі“ на тлі конфлікту старої та нової Ізраїлії. Новість починається жешаним випадком у 1918 р. коли під колесами вага тягнись невдалий. Політик не жадають анууаціїм світла, але один із працівник при тім році має і користатися для змилува. Приходять війна між державами Ізраїлії, — один із героїв виймає до Америки і вертається після 13 років до новосвітної області, щоб закопатися в доліи свого жешаним відомим і встроїти проти себе свої прихильників. Новість написана дуже добре і цікаво.

Сторінка без політики.

Маратон матерей.

Наші читачі пригадують собі мабуть славний „маратон матерей“ — перегони матерей, які між канадійськими матерями викликали справжню гарячку: кожна хотіла мати якнайбільше дітей, щоб дістати нагороду.

Для пригадки подамо кількома словами сторію цієї оригінальної події. Багатий канадійський дивак — старий парубок записав, уявляючи 500.000 доларів для такої матері кантадійки, яка за 10 літ уродить найкраще дітей. Це завіщення наробило чимало шуму і якщо наші читачі собі пригадують, до конкурсу стануло кільканадцять матерей. Деякі з них уживали навіть різних засобів, щоб якнайбільше „придбати“ собі дітей. Між ними вибухли сварні і сандидатки почали одні одних „сипати“ відмовляючи собі взаємно прав до нагороди. До того прилучилася ще скарга деяких своїхків, які хотіли уневажнити дивоглядне завіщення. Частина прилюдної опії станула за матерями,

частина за своїхками. Остаточно до материнсько-дитячої хапелі мусів виїхатися найвищий суд в Онтеріо, який своїм рішенням завершив цілу історію.

На підставі рішення суду суму 500.000 доларів розділять між чотирма жінками, які привели на світ по дев'ятеро дітей. Претенсії інших „плодючих“ матерей відкинули.

Претенсії одної матері відкинули тому, що хоч вона й породила 10 дітей, то п'ятеро з них записані в метриках як діти „невідомого батька“. Інша не могла дістати нагороду тому, що на 11 її дітей уроджених за 10 літ, троє прийшло на світ неживими. Мати зареєструвала їх при допомозі обману в метриках як живі.

Переможцями в „материнських перегонах“ виїхали чотири жінки: одна з них жінка пожежника Анні Сміт, друга — жінка урядовця Ізабелла Мак Ліл, третя — жінка огородинника Люсі Тімлек і жінка бодняря Катлін Негль.

Лови з грамофоном.

Колись у добрі часи лови відбувалися без яких технічних улаштувань, — зовсім просто, як за батьків і дідів. Щоб заманити звірину, тварили дуже примітивних улаштувань: якісь свиставки тощо. Вовків приманювали ще простішими засобами. До грубого мішка клали живе порося і відтак мішок прив'язували за оглоблями санок. Сани гнали і порося при тім пронизливо пищало. На його крик надбігав вовк.

Тепер змінилися часи, змінилися теж лови. Змінилися теж і звірі та якиминесбудь штучками важко їх тепер заманити. Тепер увійшов у моду грамофон як засіб примани. Очевидно, як кожний дивогляд, прийнявся ловецький грамофон спершу в Америці, але тепер зайшов він і до Європи.

Недавно в околицях Штрассургу господар, власник великого замку, роздав гостям-ловцям грамофони з колекцією плит: крик, галас, ланка, воркування, рев, клекіт і т. і. Всі голоси записані в природі і грамофон із такими плитами функціонує без заміту. Обманути можна кожну птицю, кожну звірину.

Одначе трапилася трагікомічна пригода. На довах, один із запрошених гостей, недотепа, чи сміхун, узяв зі собою не ті плити, що слід — і от у лісі, коли ледви залунали ніжно-привабливі голоси готура, раптом у лісі залунав несамовито дикий рев льва.

Лови мусіли припинити. Дичина розбіглася у страшній перестрахи на кільканадцять кілометрів довкола.

Невже прийде до ревізії процесу Гавптмана?

Судові органи стейту Нью Джерсі звернулися до поліції стейту Вашингтона з проханням арештувати 45-літнього приватного агента Носовицького, замішаного у справу зі схопленням і вбивством сина Ліндберга. Носовицького обличувачуть в обмані. Носовицький — це незвичайно таємничий тип. Кажуть, що він був данише агентом ГПУ, відтак стояв на службі „Інтеліженс Сервіс“ — тайної англійської розвідки.

В Америці появилася Носовицький 12 літ тому. Він служив спершу в податковій уряді і його

завданням було демаскувати людей, які подавали неправдиві податкові декларації. Одначе пізніше він покинув службу і став приватним агентом. При допомозі якогось Гастона Мінса він перевів на власну руку слідство у зв'язку зі схопленням та убиством сина Ліндберга. Вислід його слідства мав доволі помітний вплив на хід процесу Гавптмана.

Вашингтонські часописи здогадуються, що у зв'язку зі адемаскуванням ролі Носовицького, справу Гавптмана можуть ще раз на ново розглядати.

Міліонер-будівничий.

Гарі Вордмен приїхав до Америки 35 літ тому із семи шилінгами в кишені. Минулого понеділка помер він як власник 30-мільйонного майна.

Ціле своє майно придбав собі Вордмен як будівничий. Він був власником кількох сотень домів і гостиниць. Він побудував будинок Британського посольства у Вашингтоні, що коштував мільон доларів.

Вордмен приїхав до Америки внаслідок непорозуміння. Він згодився помічником кулара на пасажирський пароплав, думаючи, що корабель їде до Австралії. Автім Вордмен не

мав причини жалувати тієї зміни. В часі першого року свого побуту в Америці брався він за кожну роботу, яка йому лиш попала під руку. Зібравши трохи грошей, він почав займатися доставкою будівельного матеріалу. Під ту пору Вашингтон дуже скоро розбудовувався і молодий підприємець виставив цілий ряд домів для урядовців, які досі жили в умельованих гостиницях. Кілька літ тому майно Вордмена доходило до суми 100 мільйонів доларів, але підчас кризи і депресії втратив він велику частину своїх капіталів.

Сан Маріно веде ще війну

з Туреччиною.

Для двох держав, які забули в 1918 р. заключити мир, війна все ще незакінчена... Відчуваючи на власній шкірі незвичайно поважаний турецький купець Імаїд Галеджан, який приїхав за торговельними справами до республіки Сан Маріно.

У 1915 р., одночасно з Італією, Сан Маріно вів війну Туреччині. На версальській конференції мініатюрна республіка не мала свого заступника і мирові договори підписала в її імені Італія. Через не увагу дипломатів, Сан Маріно не підписало мирного договору з Туреччиною.

Минуло 20 літ. Недавно приїхав до Сан Маріно Імаїд Галеджан, перший тузок, який заглянув до тієї республіки від часів світової війни. На другий день, після приїзду, в гостиницю прийшов поліційний комісар і поважно заявив:

— З уваги на те, що ви є громадянином держави, яка веде війну з республікою Сан Маріно, арештую вас.

Турок не вірив власним вухам... Та не було іншої ради як послухати комісара і піти з ним до тамбашної в'язниці, де його придержали 48 годин. Звільнили Галеджана завдяки інтервенції

Італійської влади. „Воєнного полоненого“ поставили під конвоєм до години і там пустали на чотири вітри.

Коли Галеджан вернувся до Анкари, звернувся негайно до міністерства закордонних справ з жалобою, що його у Сан Маріно схопили. Урядовці почали провірювати справу і мусили признати, що мирового договору між Сан Маріном і Туреччиною справді нема.

Тепер треба сподіватися, що обидві держави заключать зі собою офіційно мир і то навіть не будуть скликувати спеціальної мирової конференції. Мир заключать просто за посередництва Італійських дипломатів.

„Порядок мусить бути!“

Свідомість і ошадність.

Французький економіст Зей каже: „Народи, що не вміють працювати і шадити, мусять щезнути з землі“. Один державний муж сказав: „Нарід, позбавлений змислу ошадності, подібний до корабля без керма й вітрил, що немов вітри кидають по океані мов лушпинкою, раз у раз загрожують йому, загибати й не дати діяти до мети“. А що таке нарід? Це ми всі, члени того народу, — і що народові загрожує, те й нам загрожує. У чому ж лежить таємна сила ошадності? В тому, що заощаджений капітал, очевидно в рідних банках — збагачує не тільки тих, що шадять, але збагачує цілу націю, робить її сильною під економічним оглядом, робить нарід самовистарчалним. Нарід, свідомий економічно, стає одночасно сильним і політично; тому невідлучною прикметою та рисою свідомого громадянина мусить бути не тільки його культурна, політична чи інша праця на загальну, але й замишування до ошадності, систематичної ошадності і спрямованої тільки до рідних фінансових установ. І коли наші нація стане на такому рівні свідомості, що ошадність стане наче його другою адячею і що до ошадності не треба вже буде „агитувати“, шадіти тоді можна буде сказати, що ми опинилися на правдивому шляху, близько нашої мети. (3. 5.)

ВЕСЕЛЕ.

НА БУДОВІ.

— Слухай Петре, а чи майстер уже нам, що руштовання завдячилося?

— Думаю, що так, адже він лежить під руштованням.

У СУДІ.

Суддя: „Отже підсудний мав сказати, що пекар Мучка є скінчений голодранець — так?“

Свідок: Очевидно, що так, але щоб підсудний таке сказав, то я того не чув.

НЕВДЯЧНЕ ЗВІР'Я.

Якийсь старший добродій з важким трудом утік перед розішеним биком і виліз на дерево. Ще задиханий, лопить він руки над биком:

„Ох ти нещасна звірино! Чи то така повага за те, що я ціле життя був вегетеріанцем!“

Жінка в анекдотах

ВЕНТИЛЯТОР.

Один із париських часописів розписав конкурс на веселі дотепи й анекдоти. При цій нагоді помістили вони знамениту анекдот:

Містер Сміт виліз духа. Як чесний і свідомий громадянин пустився він відразу до роботи. Та тоді була ще доволі рання пора і ворота ринку були ще зачинені. Щоб перебити час, містер Сміт рішив заглянути, що діється в околицях.

Там зустрінули його незвичайно веселі люди навіть провідника.

— Ось приміщення для жінок які обманули своїх мужів не більше, як тричі — сказав провідник. Вони прив'язані раз на завжди до осей, що робить три обороти на мінуту.

— Нешасна жінка — крикнув із опинити містер Сміт.

— Ось вам приміщення, де знаходяться жінки, які обманули своїх мужів більше, як десять разів. Вони вертяться зі швидкістю 10 оборотів на мінуту.

— Який жах! — крикнув знову містер Сміт.

— Який ж шалений, що моя посіда жінка була зрадком чесності. Я ніколи не міг би повіритися в думкою, що вона тут.

При тих словах підійс він очі до неба. Високо на в'язні крутився вентилятор, який раптом заговорив:

— Джанні, невже ти мене не пізнаєш? Це був голос пані Сміт.

3 життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ФІЛІЇ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ" У ЛЬВОВІ.

Минулого вівторка відбулися в залі „Української Бесіди" у Львові загальні збори філії „Сільського Господаря" львівського повіту.

Збори своєю чисельністю і зацікавленістю учасників господарськими справами вказували найкраще на силу і організованість українського селянства львівського повіту. Заслуга в цьому з одного боку двох інженерів агрономів, ветеринарного лікаря та інструктора Х. В. М., а з другого боку в тому, що наше село зрозуміло вже значення своєї організації і тим самим дало змогу своїй філії повести працю правильним шляхом. У зборах взяло участь понад 220 осіб а 65 сіл як представники кружків „С. Г.", кооператив, Районових Молочарень. Прийшли теж представники централі „Сільського Господаря", Центросоюзу, Маслосоюзу, філії Союзу Українок, а в пресі „Нове Село".

Збори відкрив в год. 10-й голова філії о. Г. Ковалюк, згадуючи тих, які відійшли від нас, а саме о. мітрата Тита Войнаровського, який дуже багато причинився до піднесення с.-г. культури, даліше згадав про смерть П. Карпиниця, члена кружка „С. Г." в Рівні Руській і б. члена Ради філії, опісля привітав членів і представників установ.

По відчитанні протоколу з попередніх загальних зборів зложили звідомлення з праці за минулий рік інж. агр. П. Зелений і д-р Р. Лехицький. Зі звітів присутні довідалися, що в діловому році агрономи та інструктори відбули 600 поїздок по селах. Філія обидує 70 кружків, які мають 4.200 членів (3.216 мужчик, 984 жінок в окремих секціях „Сільських Господарів"). Кружки відбули 430 засідань, 680 сходин членів, 36 свят. При кружках працює: 6 шпихлярських секцій, 2 садівничо-городничі, 5 годіваль рогатої худоби, 6 плекання дробу, 22 секції Хліборобського Вишколу Молоді (лічачат 269 і 253 хлопців від 14 до 18 р. життя), 11 жіночих та 6 ліково-промислових рослин. Рухомого майна мають кружки на 750 зол., нерухомого на 3.945 зол. Обороти кружків у 1937. р. сягнули 8.538 зол. Передплатників часопису „Сільський Господар" є 1.203, „Хліборобська Молодь" — 389 прим., „Український Пасічник" — 53. Крім філанкних членів філія має між членами: 42 кооперативи для заг. закупу і збуту, 11 Районових Молочарень, 51 збірників та 3 інші товариства, правних членів 56.

В минулому році філія уладила 14 районних курсів годівельно-ветеринарних (що їх насаждало коло 600 членів господарів), 3 садівничі, 2 курси для передовиків (узяло участь 17 передовиків і передовичок із 26 сіл), 15 для господарів, 6 управи лікарських рослин. Книжок господарського змісту продано на суму 1.105,07 зол. В цілі поправки гігієнічних умов тварин відбувалися анкети. До лічення хворої худоби було 251 поїздок, хорих штук худоби в діловому році було 564.

З касового звідомлення довідалися присутні, що всіх приходів було 6.695,97 зол., розходів 6.591,79 зол., стан каси на 1. січня ц. р. 104,18 зол.

Зі звіту ревізора М. Козлянюка в імені контрольної комісії присутні довідалися, що заданишка за минулий рік сягає 104,18 зол. Це вказує на живучість і силу станової організації українського селянства, що не зважаючи на вайрижгородні труднощі все більше й більше організується і працює над собою.

По оживленій дискусії (промовляло 22 бесідників) збори одностайно признали абсолютну уступачість Раді. На внесок голови Комісії-Матки о. Слижа в Пустомит збори вибрали нову Раду в такому складі: о. Т. Ковалюк — голова, дир. І. Грабар, дир. І. Лисий, о. Волинський М., парох Вовкова к. Львова, дир. І. Фур (Ремешів), дир. В. Троць (Ширець), інж. П. Зелений. Заступниками: Г. Моска (Підберізі) та М. Крохмального (Чижиків). До Контрольної Комісії ввійшли: дир. П. Ковальський, рев. М. Козлянюк та п. Тютюко, як заступники: з. В. Кулик (Збоїська).

Після праці та прелімінар бюджету на 1938 збори одностайно постановили, що кожний р. зберував інж. П. Зелений. Вкінці загальні збори має виплатити хочби найдрібнішу кошту на „Фонд Хліборобської Освіти" ім. о. Т. Войнаровського. Збори проводили: о. Земляничий і о. о. Ковалюк секретарювали інж. Н. Сасікіна.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ОБНОВИ".

Минулої неділі відбулися в авіа Богословської Академії загальні збори Т-ва українських студентів католиків „Обнова". Поладивши формальности, збори прийняли через аклямацію внесок президії, щоб вислати до Митрополита Шептицького делегацію з висловами синівської любові і привітання та заявою постійної готовності боронити Церкву і націю перед усіми нападами, звідкіля вони не походили. Опісля склав привіт від всесвітнього союзу католицьких студентських організацій „Пакс Романа" член Екзекутиви „Пакс Романа" д-р Микола Чубатий, підчеркнувши великий успіх праці „Обнови" на міжнародному терені; від Т-ва „Орли" — ред. Василь Глібовицький, від Марійської Дружини Студенток — м-р Яржа Гроців.

З черги складали звіти члени Виділу. Зі звіту голови Василя Кордюка присутні довідалися, що Т-во в діловому році зробило знову поважний крок вперед. У першому триместрі щотижня, у другому і третьому що два тижні відбувалися сходини членів з цікавими рефератами. Для поглиблення релігійного духу відбулись у травні м. р. замкнені реколекції для студентів. 31. січня ц. р. уладило Т-во традиційну Просфору, в якій взяла участь крім членів запрошені гості, прихильники та сеніори Т-ва „Обнова". Тепер має Т-во 75 членів. Т-во має власну книгозбірню (380 книжок) та ситальню, де кожного дня між 18—20-ю год. члени перечитують щоденну пресу, грають у шахи, чи в пін-понг. Каса Т-ва мала в діловому році 1.098 зол. приходу, 1.001 зол. розходу. Крім цього Т-во „Обнова" працює теж на закордонному терені. Т-во є дійсним і рівноправним членом Міжнародної Федерації „Пакс Романа" і Союзу Славянських Академічних Організацій т. зв. „Свята Католика". Заходом цих організацій відбуваються щороку міжнародні конгреси, що в них беруть участь і відпоручники Т-ва „Обнова". В минулорічному XVI. конгресі в Парижі репрезентували „Обнову" д-р Микола Чубатий, о. д-р Іван Гриньох, ред. Василь Глібовицький, студ. Юрій Тершаковець, студ. Богдан Лончина та інж. Микола Граб з Брюсселі. Крім пропаганди для спільної нашої справи і зв'язків, що їх „Обнова" вдержує постійно зі студентськими організаціями цілого світу, може вона похвалитись нім ще й тим здобутком, що головою одного зі секретаріатів Міжнародної Федерації „Пакс Романа" став проф. д-р М. Чубатий. Одностайно як голова комісії входить він до головної Екзекутиви цієї міжн. організації.

По оживленій дискусії збори одностайно признали Виділові абсолютну та вибрали новий Виділ у такому складі: голова — Богдан Лончина, заступник голови — Яків Могрук, секретар — Марія Горбачевська, скарбник — Зенон Боднар, бібліотекар — Мисослав Чавяк, домішкар — Володимир Кліш і вільний член Виділу — Омелян Прицак. Заступники: М. Рудко, Т. Горникевич, Л. Бігун. Контрольна Комісія: Ю. Тершаковець, Василь Кордюк, І. Паук. Треба сподіватися, що Т-во під проводом нового Виділу ще краще розвине свою корисну діяльність.

3 відчитової салі.

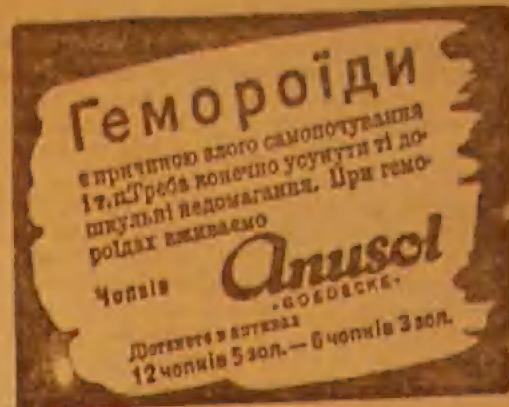
Ом. Терлецький: КНЯЖА УКРАЇНА Я ВЕРОПА, УКРАЇНА КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ Я ВЕРОПА — два виклади в Т-ві ім. П. Могучи.

В минулому році дир. Терлецький мав змогу виголосити тільки один із намічених трьох викладів про Україну й Европу. Цього року вголосив уже два, а найближчих днях говоритиме про Україну й Европу в XIX. стол.

Сам заголовок збудив зацікавленість серед нашої не такої то скорої до зацікавленості громади — виклади випадали не зацікавленості. Прелегент склав собі ясну й прозору диспозицію, аргументував історичні факти без зайвого баласту і з методично доброю прелекцією виводив висновки.

Звужуючи надто широкий контекст історичного матеріалу, із комплексу явищ та подій вибрав тільки головні моменти походів цивілізації в Україні й Европі. Постановив запити: чи суспільно-політичний розвиток України був аналогічний до європейського та яке було темпо цього розвитку?

У першому викладі обмежився прелегент до романської і германської Європи. Часоме обмеження теж було вказане: прелегент обрав шість століть (від VIII—XIV). В другому викладі простір поширився частинно на середню Европу, час відатно змінив до півночі століття (підмозив XIV. до кінця XVIII).

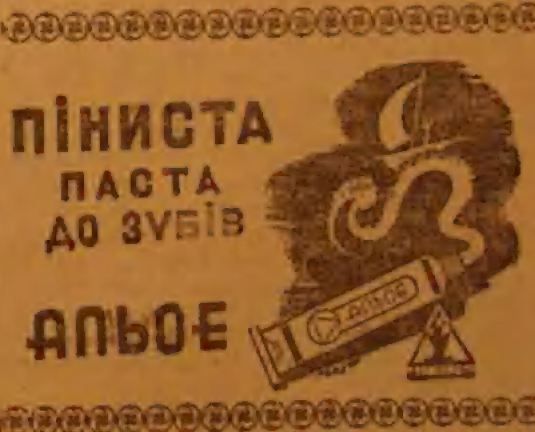
Геополітичне становище України, до татарського лихоліття корисне (додають відна високої культури в Мавій Азії і ще вищої у Византиї) змінилося після татарської катастрофи на некористь. Від підвали і південного слоуді стала козацька Україна європейське суспільство, дотогож із розростом степу територія і населення України відатно зменшались. Єтапні відносини дуже ускладнили безпастинна міграція, вонаж завжди виконувала північність, розхитує рівновагу духа і суспільну дисципліну.

З цілої низки фактів і аналогій наслідний висновок: до XI. століття темпо цивілізації на Україні перевищало Европу, від XIII. ст., тобто після монгольського наїду, Европа переганяє Україну. Такий стан уже не змінився, а ближні зв'язки з Московщиною, основані на перекладацькому договорі (1654 р.), диспропорція між Україною й Европою зросла. Всеж тільки велика, неміруща життєва сила українського племені відвинула з міграційного хаосу Запорізьку Сім на убогах, що мілітарну республіку. На середньому Подніпров'ї спромоглась найсильніша українська верства, козацтво на станови державу, Гетьманщину, оформлену в Хмельницьким.

Дуже цінним вкладом у відчиті було додатне навітлення історичних подій та відносин на Україні. Докладно проведена аналогія вказала, що в нас не було темише ніж гірше ніж у інших європейських державах. Реабілітація книжкої доби підбадьорила аудиторію, ватомість повалення пересудів („демократія", „суспільна рівність") про козацьку державу не засмутило.

В дискусії забрав голос відомий дослідник Т. Коструба. Начитаний у літописах і джерельній літературі подав цілий доповідний виклад про книжку добу. Д. Лукінович теж вис доповнення, висловивши династичні споріднені українських князів із європейськими володарями, активну культурну роль України на Литві, політику Хмельницького і Мазеви; назвав праці Боршаків і Степанківського, з яких можна простудіювати зацікавлені Європи Україною, голосно Франції й Англії в 17. і 18. столітті; висліці провів державно-правну аналізу перекладацького договору в 1654 року.

Д. Л.

III. ПОЛІСЬКИЙ ВЕЧІР.

24. III. ц. р. відбувся III. з черги польський вечір у Музею НТШ у рамках Вистави Полісся. Вечір відкрив директор Музею д-р Яр. Пастернак, який у вступному слові пояснив, що сьогоднішній народний фольклор не єдине джерело пізнання доісторичних виривків, бо в тих часах маємо тільки матеріальні рештки народної культури, а тодішні виривки маємо тільки відгадати на підставі аналогій. М-р Калістрат Добрянський відчитав реферат на тему „Поліський народ: повірі та звичаї". Прелегент подав загальну характеристику краєвиду та людей Полісся, зазначивши, що поліські звичаї й повірі дуже стародавні, а Полісся не європейський етнографічний регіон, Даліше зобразив

родісній повірі, релігійній култі, погляд на світ і природу, пошану до вогню та значення води, лікувальне значення деяких рослин, повірі жвавлі в творчий світ, чари та заклинні, віру в різні надприродні, еста та відношення їх до людини. Після цього згадка про народні обряди та звичаї, спершу родові, звичайні з народинами, весілля і смертю людини, далі народні обряди та звичаї впродовж цілого року, а саме поминальні обряди „дзеді“, рідові обряди, асени (кліткання весні), великодні, святоюрські, величаве народне свято Івана Купала, звичаї під час жнив і осінні звичаї. Хоч поліські повірі та звичаї у деяких випадках ти-

пові тільки для Полісся, то основний тон їх по-дібний і спільний із звичаїми та віруваннями на всіх інших українських землях, одним словом — поліські звичаї й вірування загальноукраїнські.

Після реферату висвітлив цікаву, дуже гарну красномовно-побутову фільму з Полісся проф. Стігницький, за що належить йому правдива подяка.

Черговий поліський вечір з рефератом м-ра Б. Романенчука „Полісся в красному письменстві“ та рециталі школи Лесі Криницької, відбувся в жовтій залі „Нар. Дому“ у четвер 31. III. 1938.

Вибори Управи фундації кн. Острожського.

Тернопіль, в березні 1938.

Справа Фундації Конст. Кн. Острожського аніж не і поза Тернополем і його найближчою околицею ходи і з „Дня“, де було кілька дописів у зв'язку з розкриттям Управи Фундації в березні 1936 р. та урядовим встановленим комісаром, А. Фалендишем, і призначеної Ради.

Після двоїткової майже господарки комісар розкрито тернопільське староство оголошенням з дня 24. ІІІ. р. збори виборів для вибору Управи Фундації з 10 людей на день 15-го лютого 1938 р. в залі Міщанського Брацтва. В оголошенні зазначено, що право активного вибору мають „русина греко-кат. обряду, управлені до голосування при виборах до міської ради“, та повідомлено, що листу виборців можна переглянути в магістрату до 5. ІІ. 1938.

Зараз після того гурток людей скликав зібрання, на якому явилася коло 100 громадян всіх верств в залі Міщанського Брацтва, щоб обговорити справу виборів. На цьому зібранні вибралі т. зв. ініціативний комітет, якому доручили для сповіщення та виконання справ виборів, як теж для самого вибору виборчого комітету скликати всіх виборців. Згідно з цим дорученням комітет скликав вже на день 28-го січня ц. р. розкриттям всім виборцям поштовими запрошеннями.

Тимчасом група людей, т. зв. фалендишівці, яка колись своїм членством у владі довела до розкриття виборчої управи Фундації, хоч знала, що скликають загально всі виборці, збирала невеличку кількість своїх прихильників, головне ремісників і робітників, замість у будівничого Фалендиша, до якої „Зорі“. Для нікого не було тайною, що його завданням є перевести за всяку ціну на голову управи Фундації А. Фалендиша. Цей комітет на тернопільському групі будівничий, що, доробившись при сприятливих обставинах значного маєтку, забавляв ще й почесей. Ставши перед двома роками урядовим комісаром у Фундації, поставив собі за цілі стати головою управи з виборів. До цієї цілі змалював запропонована зміна статуту Фундації з виключенням інтелігенції від пасивного права вибору. Коли ж влада розкритала вибори, почав в цьому напрямі діяти, але не особисто, тільки через своїх прихильників.

Вже, що його скликав ініціативний комітет, збирало всього масу виборців, бо понад 700 людей. Явився на цьому і член комітету „Зорі“ з групою сторонників і враз на початку намагався вибрати свою президію. Та це й не вдалося, бо і загалом й було і ніхто з пропонуваних ними кандидатів не годився на те. Провів на міну м-р Чухчи, реферат виконав проф. Дяків. Він подав істерію Фундації та вказав, як значення для розкриття знавця Фундації має вибір відповідальних управи і зазначив, щоб у склад управи ввійшли люди з усіх верств, з громадською постановою. Для підготовки виборів і уствілення листи кандидатів до управи вибрало вже виборчий комітет з 15 людей, приймаючи листи, яку запроваджував ініціативний комітет. Члени т. зв. комітету „Зорі“ ставали свої пропозиції, послуговуючись демократичними гаслами і криком, але вони перемогли, бо за ними заходились найбільше 50 людей. Треба зазначити, що у склад виборчого комітету ввійшло т. зв. 5 членів комітету „Зорі“, бо ініціативний комітет бажав за всяку ціну довести до одної компромісної листи управи.

Тай після нім був захід, щоб довести до порозуміння. Відбулося кілька сильних дискусій, але надаром, бо група „Зорі“ ставала нестерпимо диким і промовистим, як вир. „вибирайте собі 4 інтелігентів, а ми виберемо 5 ремісників“. Стало явним, що ція група не зацікавлена в виборі відповідальних управи Фундації, але вона має на увазі особисті справи. Часті заборони комітетом до старостів знавали догадуватися, що справа має урядовану з адміністративною владою. На кім же днів перед виборами член т. зв. комітету „Зорі“, А. Коблюк, соціалістичний творець польсько-руської „Згоди“ на тернопільському терені, що так був активний учасник у підготовці виборів, зазначає, що не виключено, щоб не перемогла група фалендишівців. Проте, П. комітет скликав два рази збори в будівлі Фундації, але вони аніж ніяк не вийшли. Справа стояла так, що при порозумінні перемогли вибори фалендишівців, як вони аніж ніяк не вийшли. Найважливіше, що вони не

мали навіть з кого зложити хоч на око поважну листу кандидатів. Вони зверталися до багатьох людей з офертою прийняти кандидатуру з їх листи, але стрінулися в відмову і серед інтелігентів і серед хліборобів і серед ремісників. Кожному було ясно, що листа комітету „Зорі“ веде тільки до розбиття.

Та певність, з якою говорили про свою перемогу фалендишівська партія, хоч не мала за собою голосів, казала сподіватися якихсь тріків при самих виборах. А всього можна було сподіватися, коли заважило, що навіть не можна було знати, як вибори будуть відбуватися. Статут каже тільки загально, що вибори переводить староство, а староста в оголошенні заповів тільки збори виборців на день 15-го лютого ц. р. на год. 12-ту в полудня без означення часу, в якому буде відбуватися голосування. Не було виключено, що вибір відбувається через піднесення рук і такі чутки кружили по місті. В останніх днях перед виборами розійшлася вістка, що змінить виборчий локаль. Тому представники громадського комітету, м-р Гринкевич і д-р Лисий, звернулися до старости за висвітненням, де і як відбувається вибір, та з домаганнями, щоб утворити більший виборчий комісію і покликати до них представників обох сторін, або хоч мужів довіри. Староста зазначив, що вибори переводитиме його заступник і він на місці покличе до комісії людей з обох груп і дасть кожному змогу віддати голос. Тому, що, мовляв, локаль Міщанського Брацтва не забезпечує повної безсторонності у переведенні виборів, треба буде перенести їх до дому Фундації. Коли ж йому звернули увагу, що й дім Фундації не дає безпеки перед впливом одної групи на інших виборців та що він не є місцем для великої кількості виборців, і запропонували само магістрату, він обіцяв порозумітися з президентом міста і, як не буде його спротиву, вибори там перевести. Але сталося інакше. Вже 12-го появилася оголошення, що вибори відбуються в домі Фундації. У цьому напрямі староство пішло без застережень за домаганнями фалендишівців. Кожному стало ясно, що там вони будуть у себе дома і зможуть робити вибори як їм треба.

Тимчасом фалендишівці всім непереставали, демократичну агітацію між найтемнішою біднотою, що ось інтелігенція і хлібороби хочуть завоювати Фундацію у свої руки, щоб в неї самим користатися, тому треба насоло голосувати на листу Фалендиша, бо там є люди, які поділяють за бідних. Як до управи виберуть Фалендиша з його листом, то не арендуватимуть фундаційного поля, але розділять його по моргони чи два поміли бідаків, а крім того даватимуть запомоги у вбійці та грошах. Посипалися теж грошові заповіді з Фундації у більшість, як звичайно. Очевидно така агітація знайшла послух у деякій кількості темних бідаків, які боялися втратити нормальні запомоги та наділялися на бідаків. Свідоме, організоване робітництво за тими гаслами не пішло. Але й така агітація не давала ще вигляду на більшість, бо подвійна маса виборців всіх верств стояла за листом громадського комітету. Входячи до цієї представники всіх верств громадянства, а чоловік кандидатом був судовий радник Віктор Церовський. Замітна річ, що на зібраних комітеті представники хліборобів, ремісників і робітників самі домагалися, щоб до комітету ввійшли більшість з інтелігентів.

Не маючи вигляду на перемогу у чесній виборчій кампанії скликали фалендишівці до лавних виборчих практик, випробуваннях те за зустрічався час при виборах. В цьому дуже помічним було для них те, що вибори відбувалися в домі Фундації. Для виборців ввійшли дві тісні кімнати на 1-му поверсі. В них мало відбулося голосування коло 2000 виборців (офіційно голосувало 1680). Треба зазначити, що дім Фундації знаходився на злочасному горбі. Зверху треба виходити до нього по стрімких сходках (коло 30), а в середині на 1-й поверсі по дерев'яних сходках, і м. широким. Для слабкої людини велика мук піднятися туди в нормальних відносинах, а вже просто неможливе стало при нетвердих кімнатних асфальтах. Не дивно, що люди виступали на кілька годин і вернулися до дому не віддавши голосу.

В день виборів, в год. 12-ту всі верстати і кімнати на 1-му поверсі були заповнені людьми виборцями, з в середині, в кімнаті Фундації фалендишівці закла-

Виді Українського Ліжарського Т-ва
скажіть про смерть члена Т-ва, ба. п.

Олександра, Петра Литинського

ліжаря першої кооперативної адресовані в Раме-
нові, що помер 25. березня 1938 у 28-ому році
життя.

Похорони відбуються в неділю 27. п. п.
в год. 14.14 в кімнаті Аметові, при вул. По-
варської 83 на Ліжарському цвинтарі.

До призначення в похоронній комісії Ва-
дін ур. осіб ліжарського членів.

Виді Українського Ліжарського Т-ва

собі виборчий локаль. Всюди повинно було вибори нагачити цієї групи, навіть не українців. До переведення виборів явився ві староства заступник старости Зблоні і в першій мірі затримався у виборчому локалі фалендишівців, де був Фалендиш і його команда. Коли вже привезли виборчу урну, відстароста в одній урядовцем пішов до локалю виборів на 1-му поверсі і поклав до комісії 2-ох членів з групи Фалендишівців, тобто мушарів Рівничка і мушарів Водарчука. Коли представники комітету звернули увагу, щоб до комісії ввійшли і представники другої групи, відстароста казав, що ніяких груп не знає і свого рішення не змінив. Та само не погодився, щоб при виборі були мужі довіри.

Зачалося голосування, яке йшло дуже швидко, бо виборча листка складала дуже хаотично, а члени комісії з труднощами вишукували виборців. Комісія ухвалила в меншій кімнаті, куди фалендишівці агітували своїх виборців, а на протест людей, що просто думали, в другій кімнаті, відповів відстароста, що він тут не староста і не має людей до того, щоб тримати порядок. Очевидно річ, що серед такого натовпу могли з'явитися тільки люди сильного здоров'я, з сильними плечами і кулаками. Коли заважило, що в такому локалі і стіни стояли виборці по 4-1 більше годин, замість дати урну, не буде дивно, що кілька людей за стіну вийшли. Але це комісар не заворушувало і він в темних приміщеннях преспокоїно переводив вибори. Щоб не вийти інтервенцію представників громадського комітету у старости прийшло після 3-ох годин виборів 1-го поверсі в урядовців, а коли й вони не могли з'явитися, явилася вечором ще 3-ох постерукованих і щоб йти далі звести деякий порядок, устаткувати виборчі столи по коридорах і всіх кімнатах і для цього на поволі посунулися до урні. Ще й тоді треба було віддати 3 години чекати, щоб віддати голос. Проте чекали і по 5-6 годин.

Свідомо і добра господиня вживає
ПОРОШКУ ДО ПЕЧИВА
ВАНІЛЕВОГО ЦУКРУ
ОЛІВКІВ

тільки виробу КООП. „П Л А С Т“.

Голосування відбувалося в той спосіб, що кожен виборець писав своє прізвище, комісія виділювала йому з листка предіжний відбірає картку і не перемішавши її з іншими картками, казав до урні. Тому, що був великий метушня і гамір, перша заходила до урні і перша вносила до урні в списні не знайшли. Ідентичність жодного не стверджували; навіть тоді, коли хтось з членів звертав увагу відстарості, що голосувач не в листі, відстароста казав, що не має права робити ніяких запитань. І в деякій виборчій кімнаті вносили до урні, не могли віддати листу, бо вже за них хтось голосував. Члени комітету виборчої члени від комісії казали, що вони не мають права робити ніяких запитань. І в деякій виборчій кімнаті вносили до урні, не могли віддати листу, бо вже за них хтось голосував. Члени комітету виборчої члени від комісії казали, що вони не мають права робити ніяких запитань. І в деякій виборчій кімнаті вносили до урні, не могли віддати листу, бо вже за них хтось голосував. Члени комітету виборчої члени від комісії казали, що вони не мають права робити ніяких запитань.

РОБІТНІЯ ЖІНОЧИХ ОДЯГІВ

О. Остаповичевої

Львів, Малецького 12

перуначі НАЙНОВІШІ ВЕСНЯНІ МОДЕЛІ.

лося поза 12-ту годину вночі. Хто бачив, як воно відбувалося, не міг мати сумнівів, щодо вислуду виборців.

Після замкнення голосування відстароста опорожнив виборчий льокаль та перелісся з комісією і урною до другої кімнати. Коли представник громадянського комітету попросив дозволу бути ним свідком при обчислюванні голосів, стрінувся з відмовою відстарости. Після двогодинного обчислювання голосів відстароста проголосив, що виїшла листа з Фалендишом на чолі, бо одбула 110 голосів більше. Приявному при проголошенні д-рові Онуферкові відстароста сказав, що, правда, було більше карток як голосуючих, але їх треба уневажнити.

Проти способу переведення виборів внесли протест з наведенням річевих аргументів, між іншими і того, що після виложення листи, ще поза рекламційною процедурою, витягнуто на листу виборців понад 200 осіб. Протест вислали до староства, львівського воєводства, як влади над фундаціями, міністерства внутрішніх справ і суспільної опіки.

Поведінка і роль Фалендиша стрінулася з загальним осудом в кругах інтелігенції і міщанства і то навіть таких, що досі вірили в його громадянську настанову і ставали в його обороні. Потішаючим при цьому є факт великого зацікавлення виборами серед широких колішанства. Дуже багато людей, старших і немінчих, не вважаючи на величезний стиск, горяч і змучення, з нараженням адорували, по кілька годин чекали, щоб віддати голос. Дарма що дуже часто не доводилося їм його віддати. З цієї причини коло 150 виборців, що не могли зобитися до урни, внесли кожний окрема протест проти переведення виборів.

І. Брижович.

НОВИНКИ.

— Лиси, педеринки, краватки з футер виконуює і поручає Юліан Глашевський, Львів, пл. Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю фут-ча до переходу літом. 3229

— Веснянок, угрів, акни, всяких дефектів шкіри, позбудетеся, пані, в Інституті „Космео“, Миколая 7. 143 і—7

— Особисте. В четвер, 24. ц. м. відбулася у львівському університеті промоція лікаря Михайла Дубового зі Самбора на доктора медицини. 676

— Найкращим і найціннішим дарунком є все книжка. Легкий вибір з каталогу дешевих книжок, який висилає даром Книгарня Шевченка, Львів, Ринок 10. 477

— Шевченківські концерти у Львові. В неділю, 27-го березня ц. р. Т-во українських до-зорців „Воля“ уладжує в салі театру „Уль“ (вул. Оссолинських 10) концерт у честь Тараса Шевченка. Початок в год. 17.30. — Цього самого дня, в год. 18.30 пам'ять Тараса Шевченка ршанує читальня „Просвіти“ в Замарстиніві.

— Загальні Збори Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар“ у Львові відбудуться 31-го березня ц. р. в годині 10-й рано у жовтій салі „Народнього Дому“, вул. Рутівського 22. Порядок нарад проголошено в часописі „Сільський Господар“ та у щоденній пресі.

— Польська вистава в Музею НТШ буде виднятково в неділю 27. березня ц. р. зачинена для сторонніх гостей з приводу наукових сходів у Музею НТШ, які улаштує Видіа НТШ у пам'ять свого патрона Тараса Шевченка.

— Наукові Сходина, присвячені пам'яті Т. Шевченка, як патрона Т-ва улаштує Наукове Т-во ім. Шевченка у Львові 27. березня в „Культурно-історичному Музею“, вул. Чарнецького 34, І. пов. в год. 12. впол. з такою програмою: 1. Наукова праця Т-ва у 1938, р. — Голова Т-ва проф. І. Раковський; 2. „Шевченко в товариському і громадському житті“ — виклад дія-сного члена Павла Зайцева. Вступ тільки для членів.

— Перед ювілеєм школи ім. кор. Данила. Ширші сходина і проба хору до ювілею шко-ли ім. короля Данила у Львові відбудуться в неділю 27. березня в год. 3. попол. при вул. Баллоновій 3. Прохавемо явитися на сходинах і всі колишні ученики (ниці) школи ім. кор. Данила, а співочих з них взяти участь у хорі О. А. Каштанюк, голова Кружка Р. Ш.

— Концерт у честь Т. Шевченка відбудеться в неділю 27. ц. м. в салі читальні „Просвіти“ при вул. Крупницькій ч. 15 заходом усіх українських установ личаківської діляниці. Поча-ток концерту в год. 7-й ввечером.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ентузіастка німецької мови.

До редакції — як відомо — приходить щодня багато газет, Французьких, англійських німецьких — не кажучи вже про наші чи польські. Лежать вони якийсь час на редакційному столі, довгий час у редакційній шафі, а потім виходять з редакції як макулатура, продана на кі-льограмі.

Одного дня з'явилася в редакції панночка. Нічого собі: струнка, висока, з чорними очками і з перчиком на свіжих щічках. Підійшла до першого краю і підважно запиталася:

— Чи могла б я позичити старі „Вінер Жур-налі“?

— Та, замнявся запитаний. — Остаточню... Що правда ми нікому... але... — і подивився допитливо по старших редакторах.

Панночка повела зором по кімнаті і всміх-нулася. Вичула прихильну атмосферу.

— То значить: можна?!

Кожний з присутніх кивнув головою, а го-ловний редактор відповів за всіх:

— Коли вам не йде про найновіші...

— Зовсім ні! Можуть бути і зперед року.

— А чому саме „Вінер Журналі“?

— Бо знаю, що редакція цю газету дістає. Вона легко писана, а я хочу вправлятися в ні-мецькім.

Супроти краси дівчини, її скромних вимог і похвальної цілі не можна було не дати доз-воду.

І дівчина почала брати „Вінер Журналі“.

— Подобається мені та дівчина — сказав хтось по її відході. — Її відвага насправду може заімпонувати. Цеж у нас просто неймовірно: прийшла до незнайомих і без закінчення вило-жила свою просьбу.

— Мені здається, що це не відвага! — від-повів один з редакторів, визначний авторитет у справах жіночої психіки і загалом. — Це буде скоріше пекуча кончність. Тут щось, мої па-нове не ясне...

Приходила щотижня в суботу, діставала ці-лий жмут нових, віддавала майже цілий жмут старих і йшла задоволена додому.

Тривало це не місяць, не два і за той час ми всі ближче познайомились, мало того — за-приятельовали з ентузіасткою германської мови.

— Панно Славцю! Скажіть правду, нащо вам німецької мови?

— Повіdomляємо загал читачів, що читальня часописів і журналів з вул. Сикстуської 19, пе-ренесена на пл. Марійську 4. (Готель Європей-ський). Читальня чинна від год. 9-ої зранку

— Зливний дощ із громовицею перейшов минулої п'ятниці пополудні над Львовом. Ве-сором по дощі і в суботу рано похолодніло. Першим весняним дощем зраділи головні се-ляни, бо вітер і кількадедна соняшна прегар-на погода дуже висушили землю.

— Самогубство чи вбивство у В. Театрі? В суботу 26. ц. м. в год. 8.15 рано робітники Великого Театру у Львові почули нагло стрі-л у кімнаті ч. 63, де працював 48-літній М. Пірог, режисер. Побігли туди і побачили М. Пірога тяжко раненого на підлозі в калюжі крові, а біля нього один з хрестів, що його вживали ар-тисти підчас вистави пєси „Доного Тонка“. За-ки приїхав лікар — М. Пірог помер. Покищо слідство не устигло, чи в цьому трагічному випадку слід дошукуватися самогубства, чи бу-ло це вбивство. Відомо лише, що товариші М. Пірога, які розмовляли з ним, не заприїмтіли ніяких наглих змін в його поведінці, щоб могли підозрівати, що він хоче скінчити самогу-бством.

— Львівська хроніка. Вчора пополудні помер нагло на удар серця власник пекарні „Новий Сніг“ Казимир Маковський при вул. Слодовій ч. 3. — До крамниці при вул. Сапєги — напро-ти кіна „Гражина“ вїхало авто. Подорожний Ксаверій Долинський вийшов з авто зі зломаною рукою. Його відвезли до шпиталу. — З по-чекальні лікаря д-ра М. Музики при вул. Чар-нецького ч. 26, злодії викрали гардеробу варто-сті 200 зл.

— 750 нафтових піль оголошено до впису минулого року в окружному суді в Тарнові з повітів: тарнівського, мелецького і дембського.

— За зловживання в ропчицькій старості відповідає перед окружним судом у Тарнові б. урядовець староства Броніслав Борек. Слідство виявило, що він допускався зловживань при видаванні ремісничих карт.

— Краєва хроніка. В Дубрівці пов. Самбір пожежа знищила будинки Маюи Смереки. Кіль-

— Бо... гарна. Справді, німецька мова така гарна, що я просто захоплена! — відповіла не моргнувши й оком.

Але що при тім трошки почервоніла, то ми більше не допитувались.

Зате наша знайома щораз то про щось до-питувалася.

— Панове! Чому по німецьки не можна ска-зати: „Ві філь ятре гаст ду“?...

— Чому? Гм!... Як би вам це витолкувати!?

— почав редакційний фільмолог.

— Я вам скажу, панно Славцю! — вихопівся знавць жіночої психіки. — Це так само але, як по-українськи... наприклад... наприклад: „Бу-лабим вчєра прийшла, але малам рандку з нім-цем і тому не могла“.

— А ви звідки знаєте?! — трохи зі сміхом, трохи злісно промовила панна Славця.

— Були такі, що вас бачили.

— Ну, то що з того! Хіба це гріх!?

— Зовсім ні, але тепер нам ясний ваш на-хил до німецької мови. Нічого собі хлопечє, той ваш німчик. Тільки, чи часом він не жид?!

— Слово даю, що ні. Зрештою я ніякого німця не знаю.

Доказавши отак безпідставність підозріння виїшла з редакції не забравши звичайної своєї пайки „Вінер Журналі“.

— Бачиш — образилася і тепер уже більше не прийде — дорікали знавць товариші.

— Не бійтеся, прийде! Хіба я не я...!

— Але звідки ти знаєш про цього німчика?

— Зовсім не знаю. Разом з вами нині дові-дався про нього. Я так навад сказав, бо воно мені на те виходило.

Справдилася і друга його теза: дівчина зя-вилася знов і вже не відхрещувалась від нім-чика.

Аж одного разу прийшла, побалакала, а від-ходячи вже газет не взяла.

— Ов, а то чому? — спитав котрийсь.

— Чи вже так добре вмієте по німецьки?

— Ні. Але мій німчик ліпше навчився за той час по українськи, як я по німецьки.

Тільки її з того часу й бачили. Школа їм було, привикли, заприязнились... Серед сірини редакційного будня була вона милим промін-чиком.

Але може Бог дасть, що ще з'явиться. Адже до Львова приїжджають і англійці і французи, а ми маємо і „Таймса“ і „Журналь де Женев“.

Галакціон Чіпка.

ка годин пізніше вибухла пожежа в будинках Андрія Пилецького і знищила їх до тла. Причи-на пожежі невідома. — Вантажне авто брова-ру в Підгірцях наїхало на мур залізничного ві-дукту у Пулюві пов. Золочів. Мотор авто зни-щений, шофер Чорнобай і два робітники важко ранені. — Окружний суд у Тернополі засудив Августина Камінського за вбивство Марії Голаї в Ладичині пов. Тернопіль на 8 років в'язниці; його жінку Марію увільнив від вини і кари. — В Сокильничках пов. Львів згоріло кілька госпо-дарств. Вогонь знищив теж дах стодоли римо-католицького священика. Щойно по кількох-годинній рятунковій акції вдалося пожежу зло-калізувати. — В селі Острів пов. Дембца зго-рила одна дитина, а 80-літній Йосиф Цвонка та його 6-літній онук важко попарилися. Їх відве-зали до шпиталу. Пожежу спричинив припадо-во старенький Цвонка, який пішов до стайки з вогнем, від якого почала горіти соломка, а далі будинки і хата. — Окружний суд у Самборі за-судив 25-літнього Івана Турчина з Хишевич пов. Рудки на 6 років в'язниці за комуністичну ді-яльність підчас різного страйку минулого ро-ку в Рудеччині.

— Клієнти обікрали адвокатку Наталію Пом-перову у Варшаві. До неї зголосився якийсь мужчина з жінкою за породою у справі краді-жі. По відході клієнтів Помперова ствердила, що клієнти викрали її торбину з грошми.

— У старій мрії загубився в англійському каналі один з найбільших трансатлантичних кораблів „Норманді“. 300 пасажирів, які їхали човнами до корабля „Норманді“ мусіли верну-тись до берега по кількохгодиннім блуканні; се-ред мряки. Подорожні кількох інших кораблів ждуть уже 19 годин, щоб могли висісти на бе-ріг. Понад 30 кораблів їде в англійських при-станях, бо побоюються, щоб серед мряки не зу-даритись з іншими кораблями. Не вважаючи на найбільшу обережність зударився корабель „Альберт“ з англійським пароплавом.

— Два великі катастрофи. Страшна катас-трофа трапилася минулої нощі в Новій Зелан-дії, де поспішний поїзд скотився з настилу неда-леко місцевості Ратана. Зніз розбитих вагонів

Д-р Йосиф Дулаквич: НА МАРТИНСІ БІЛІ ДО
КАРПАТСЬКОЇ РУСИ. Спогади про життя в Україні. Ви-
дання Українського «Таври». Ужгород, 1907. 4-а
стор. 64.

Р. Левицький: ВІДСОТКОВІ ТАБЕЛІ. Київ
Рейдінгського Союзу Українських
1934. 8-ка, стор. 30.

ОГОЛОШЕННЯ

Жіночі торбинки

сукня, портфелі, портмоне, валізи, ве-
селища, поручки і напіввализи по найде-
шевше. Н. Б. А. Р. Е. Р., Львів, Саватусь-
ка 4, 2 побіч фірми Саломандра.

Театри.

Великий Театр:

Неділя 27. III. год. 8.30 поєдинок. «Нам
залися ще один»; год. 7.30 веч. «Донгого
Тонка».
Понеділок 28. III. год. 7.30 «Донгого
Тонка».
Вівторок 29. III. год. 7.30 «У мети».
Середа 30. III. год. 7.30 «У мети».

Театр Рівнодержності:

Неділя 27. III. год. 8.30 поєдинок. «Ми бу-
ли молоді» (для молоді надзвичайно);
год. 7.30 «Ми були молоді».
Понеділок 28. III. год. 7.30 «Ми були
молоді» (для молоді надзвичайно).
Вівторок 29. III. год. 7.30 «Ми були мо-
лоді» (для молоді надзвичайно).
Середа 30. III. год. 7.30 «Ми були мо-
лоді» (для молоді надзвичайно).

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-
вича.

СИНЕВІДСЬКО ВИЖНЕ:

27. III. Лісова пісня.

ВОЛЕХІВ:

28. III. Орфей у поллі.
29. III. Під куретелем.
30. III. Орфей.
31. III. Прометей Мері Доган.
1. IV. Лісова пісня.

Український Народний Театр ім. М.
Садівського:

ПІДГАЙЦІ:

27. III. Гейша.
28. III. Мавета.

БАВАЛІВ:

29. III. Пісня Веселих.
30. III. Гейша Полуботок.
31. III. Мавета.

МОНАСТИРСЬКА:

1. IV. Пісня Веселих.
2. IV. Маруся Богуславка.
3. IV. Гейша Полуботок.
4. IV. Одурачений мети.
5. IV. Мавета.

БУЧАЧ:

6. IV. Пісня Веселих.
7. IV. Гейша Полуботок.
8. IV. Мавета.

КРЕЙДКИ ДО ГУБ ШАХА

КІНА.

АПОЛЬО: «Буреві» ерот. фільм.
АТЛАНТИК: «Шанс у весілля».
БАЛТИК: «Іх ото, воєр одна».
ВАНДА: «Пісня»; «Амфілодій».
ГРАЖИНА: «Косцюшко над Радлави-
цями».
ЕВРОПА: «Хлопці в Тарнобі».
КАСІНО: «Парти».
КОМЕРНИК: «Шеф розвідки» в Конра-
ді Файтлі.
МАРУСЕНЬКА: «Шулерів розвідка», ко-
жороз протестів та найвищий титанік.
МЕТРО: «Забута симфонія»; «Кінава
і паури».
МІРАЖ: «Кріза співчуття» (Ді-
дла Діно, Альбер Преман).
МУЗА: «Моя пана-мама».
ПАКС: «Віра риза».
ПАЛАС: «Кафе Метрополь».
РАВ: «Обожає» в Марго Егер.
РІЯЛТО: «Пам'ять серця».
СВІТ: «Одні на мільйон»; «Голос серця».
СТІЛІВНИ: «Злетіти» і реві.
ТОН: «Острівці в Англії»; «Ворот-
ки до золотого поля».
УТІКА: «Прометей заглад» і реві.
ХІМЕРА: «Телевізійні та розвідки»
в Лід. Тарбей.

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(під Марієвська 8).
«Австрія — Граці; Клягенфурт».

ФОТОПЛЯСТИНОК «Сантаїд» (Пасаж
Галицький ч. 7).
«Росія та Сибір».

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 27. березня 1938.

8.00 Сигнал часу, 8.30 «Хто боронить
нашого Батьківщину» дуб. гутіра, 8.40
Балетна музика в п. 8.50 На озоро-
висті конюшину від кавалера, 11.00 «Ма-
лам Ватерфолд» ф. р. м. о. Пучіні,
п. 12.00 Симф. поранок. орк. квітот.

дуб. гутіра, 18.00 Реконструкторний сінг,
18.10 Оповідання К. Пітерс-Теттмера,
18.20 Орк., сінг, 14.00 Виселки Шинського
Радіокомітету, 14.45 Для селян. Огляд
різних різних продуктів, Музика в п.
15.45 Для дітей: «Мой бобри» Грей Озла,
Музика в п., 16.00 Старі українські
пісні у війн. муз. хорі під дир. Івана
Охримовича, Марія Сават-Саватська соп-
ран, Вол. Балтарович тенор, Н. Ниман-
ківський аккомпанімент, 16.45 «Амер. —
пошука твій Сатана» говорона помість
К. Яодко-Наревська, 17.00 Підвечір'я
при мікрофоні, ревалерон, сінг, сінг,
два форт., 17.50 Репортаж з візду жі-
нок, 18.55 Театр Уліки: «Темноголод»,
19.05 Виступи виступи, 20.00 Відомості
екрану — роєр, концерт, пісення, кон-
фетанієр, 20.35, 21.00 Спорт, 20.40
Повіт. огляд, 20.50 Веч. дини, 21.15
Американська сентимент, Весела Сирена,
22.00 Оповідання про Ватерфолд, «На
верхи», 22.50 Останні вістки, 23.00—23.30
Лоска й тини, музика в п.

Коли терпиш — Пий Святий-
ванський Св. Вілла («лі-
робий») успішний при болах і коль-
ках печінок, катарак, болах шлунока
і кишків, ліроковому боліттю і мігу-
ра, невралгічних болах і нервових
корчат і болах голови. Продаж в ап-
теках і дрогеріях. Головний склад:
Варшава, Мюдова 14, телефон 5.42.99
Магістор Едвард Гобет. 9-20

Понеділок, 28. березня 1938.

6.15—8.00 Радіоніа аудіція, 11.15 Для
півні: Із мікрофоном на відкритті нових
світін, гутіра для отарних дітей, Брам-
сові твори в п., 11.40 Література в оптиком,
12.03 Полудня аудіція, 13.45 Чайковський:
Симфонія ч. 10, ф. м. о. п., 14.20 Легка
музика в п., 14.55 Вірша, 15.00 Пісення
у війн. Люба Милославська і рецитали Дем.
Кучинської, 15.30 Віскупі вістки в міста та
провінції, 15.50 Госп. вістки, 15.45 8 піс-
ню по краю, 16.15 Роєр. орк., 16.50, 19.50,
20.55 Актуальна гутіра, 17.00 Філософ у
школі, 17.15 Форт. реєстраль — ангажі-
ська музика, 17.50, 18.50 Спорт, 19.10
Медальйонів увертюри, п., 18.35 «Три
Душі» ф. р. м. Із поеми Тараса Шевчен-
ка, у війн. школи Л. Крижівської, рециталі-
ції, вступне слово в. р. р. Р. Пашків-
ський, 18.55 Програма на завтра, 19.00
Міліа спорт, 19.30 Продивити чи спо-
жизити, 20.00 Каледаріон, легка муз.
в. г. т. о. р., м. i. o. k. к. в. e. r. t. e. t., два форт.,
дине, квітот, 20.45 Веч. дини, 21.00
У перші роковини смерті К. Шинков-
ського: Симф. концерт, орк., сопран,
тенор, хор; у перерві коло год. 22.00
Літер. новини, 22.50 Останні вістки,
23.00—23.30 Концерт балани.

Вівторок, 29. березня 1938.

6.15—8.00 Радіоніа аудіція, 11.15 Для
півні: Веселий віршів; 11.40 Фран-
цуська музика в п.; 12.03 Полудня ауді-
ція; 13.45 Камер. музика в п.; 14.20
Легка музика в п.; у перерві в год. 14.48
Ауд. ККО; 14.55 Вірша; 15.00 Фрагм. із
поем. І. Льюа «Коронар у Галіччю»; Му-
зика в п.; 15.25 Віскупі вістки в міста та
провінції; 15.50 Господарські вістки;
15.45 При вістрях, м. i. o. k. для отарних де-
тей; 16.05 Фіа-гоп. актуальні; 16.15 Орк.
концерт; 16.50 19.50 Актуальна гутіра;
17.00 Від Каїра до Лиссабона; 17.15 Серин-
ка та форт.; 17.50 Орк. у Польщі; 18.00
18.50 Спорт; 19.10 Геліза забави у шкіль-
і людей; 19.20 Форт. реєстраль; 19.40 Гу-
тіра в школі 33-літні «Погоди»; 19.55
Програма на завтра; 19.00 Вечір шмаєк
19. 20. отарних; 19.30 Муж. хор; 20.00
Танк. мелодія, орк.; 20.30 Веч. дини;
20.45—24.00 Трансміа Міліа «Золото Ре-
ду» оп. Вагнера; після трансмій Остан-
ні вістки, сінглі преси, метеоролог. по-
музика.

Зі свіжих пупавків і квітів

Св. Сердешинка амійков і усього сер-
це, Магістор Едвард Гобет. Варшава,
Мюдова 14. Продажа: Аптеки і Дроге-
рії. 472 8-15

Середа, 30. березня 1938.

6.15—8.00 Радіоніа аудіція; 11.15 Для
півні: «Не коху!»; Шинський хор; 11.40
Медальйон: Франкелін в трій д. о. л. o. k.
оп. 49, п.; 12.03 Полудня аудіція; 13.45
Інформативна геліза в українській мові;
13.55 Моєрті: Форт. концерт д. м. o. k.
п.; 14.20 Легка музика в п.; 14.55 Вір-
ша; 15.00 Фрагм. із пое. І. Льюа «Кор-
онар у Галіччю»; Музика в п.; 15.20 Ві-
скупі вістки в міста та провінції; 15.50 Го-
сподарські вістки; 15.45 «Віскупі вістки»
опов. для дітей; 16.00 Кучок мови; 16.15
Салон. музика; 16.50 20.55 Актуальна
гутіра; 17.00 Лягушка брідної пісні;
17.15 Вак: Камер. орк., форт.; звіт; 17.30
Молоді перед вибором дини; 18.00 18.50

На півночі, чи на полудні
краю...

...всі господині цінять
мило ОЛЕНЬ ШІХТ, зо-
крема тому, що воно
зберігає їхне дорого-
цінне білля. І справді:
чи-ж є мило, яке пере-
так докладно і ошадно,
як мило Олень Шіхт?

В цілім краю цінять

МИЛО ОЛЕНЬ ШІХТ

Спорт; 18.10 Експрес Лівій-Льондон, ка-
барет із п.; 18.55 Програма на завтра;
19.00 «Розбиті» новели з життя риб-
аків; 19.20 Забуті пісні у війн. Мик. Са-
дівського тенор, у супр. форт.; 19.35 Сою-
зо про лінгварську політику; 19.50 Промо-
ва шлесського воєводи в війн. Тини Зах.
Сокору; 20.00 «Зиметі» — Ну то послу-
хайте! роєр, концерт, пісення, форт.;
20.45 Веч. дини; 21.00 Шинський
концерт; 21.45 Поетична червогизина;
22.00 Популярний концерт, орк., сінг;
22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Легка му-
зика в п.

Терпиш
НА ПЕЧІНКУ
ШЛУНОК, КИШКИ
НИРКИ АБО МІХУР
п к й с і к
СВЯТОІВАНСЬКОГО ЗЕЛА
МАГІСТРА ГОВЕЦА
ВАРШАВА, МЮДОВА 14
АПТИКИ І ДРОГЕРІЇ

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 27. березня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Катина мелодія, 18.00
Вес. мелодія, ВІЛГОРОД 20.00, 21.00,
22.00 Транс. з театру, БУДАПЕШТ 12.30
Орк., 17.00 Циг. орк., 20.25 Квітот, 22.50
Симфонічний оркестр ДАВІДШІЛД-
ЗЕНДЕР 10.40 Форт. концерт п. д. ур
Ветована, 14.00 Катина для дітей, КО-
ШІНЦІ 17.30 Транс. з Сваліа: Хор
сваліаських дітей опірає нар. пісн.
19.00 «Віскупі вістки доброту»
посла для дітей, Сваліаські діти спів-
ють пісні, 18.45 Виступ, ЛЯНШІНЦІ 18.00,
19.00, 20.00, 21.00 «Тристан і Ізольт»
оп. Вагнера, МІЛІНО 17.00, 18.00 Симф.
концерт, 20.30 Роєр. музика, 21.00, 22.00
Комедія, ПРАГА 15.00 Сваліа нар.
пісн., 17.50 Хор, сінглі, РАДІО ПАРІ
18.00, 19.00 Сваліа, 19.30 Театр Уліки,
20.15 Повіт. РІМ 17.00, 18.00 Роєр. муз.,
21.00 Концерт, СОФІЯ 18.00 Легка й
танк. музика, 19.30 Сінг, 20.00 Скаринка,
ФІЛБОРЕНТІЯ 15.00, 18.00 «Верт» оп.
Масенета.

Понеділок, 28. березня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Пісн., 17.30 Вес. репорт-
аж, 18.00, 19.00 Роєр. музика, 20.00
Віскупі, ВІЛГОРОД 18.00 Нар. пісн.,
22.15 Сінг. реєстраль, БУДАПЕШТ 12.00
Сваліа, 18.45, 19.00 Циг. музика, 20.10,
21.00, 22.00 Симф. концерт, БРЮСІЛІ
ФР. 20.15, 21.00 «Рішард Лявине Серде»
ком. оп. Греггін, БРЮСІЛІ 19.10 Вальс,
сінг пісн., КОШІНЦІ 14.00, 18.45 Балет,
18.00 Нат. Шинський: «Лягушка» відір-
учених дини, учит. сінглі; ЛЯНГІ
19.05; 20.00 «Пара роєр» орк.; Гайтін;
МІЛІНО 20.30 Роєр. музика, 21.00 кон-
церт тини; ПРАГА 19.30, 20.00 21.00

«Пісн.» із Тарнобі» оп. Целера;
РАДІО ПАРІ 20.15 Пісн., 20.30; 21.00
22.00 концерт, РІМ 17.15; 22.25; Роєр.
музика, 21.00; 22.00 комедія; СОФІЯ
17.30; 18.10 легка музика; 19.30; 20.00;
21.00 симф. концерт.

Вівторок, 29. березня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Роєр. музика, 19.10 Тан-
ки вського сінг, 19.40 21.00 Веселі мелодії;
ВІЛГОРОД 18.30 Роєр. розваж., 20.00
22.15 Нар. пісн.; БУДАПЕШТ 17.00 20.00
Форт.; ДАВІДШІЛДЗЕНДЕР 18.00
Сінг і форт. дуб. 20.00 Фрагм. в Вагнер-
овий опер, 22.30 Соната б. д. ур на сар.
і форт. Давидшівського; КОШІНЦІ 14.00 18.45
Виступ, 18.00 Виступ, концерт; МІЛІНО
17.15 Легка музика, 21.00 22.00 23.00 «До-
зоро Роєр» оп. Вагнера; ПРАГА 14.00
Нар. м. i. o. k.; Концерт сінглі; 17.30 Сінг;
РАДІО ПАРІ 20.15 Концерт, 20.45 21.00
22.00 23.00 «Морський розвідник» драма
Ашара; РІМ 20.30 Роєр. музика, 21.00
22.00 Оперетковий мелоді, 22.15 Фортен-
дуб.

СІК ЦВІТУЧОГО ДОПАНУ

успішний при шкірних вивадах, бо-
личках, сифілісах, коростях, черво-
ній шкірі, лишай і веснянках. Про-
дажа в аптеках і дрогеріях. Голов-
ний склад: Варшава, Мюдова 14. Тел.
5.42.99 Магістор Едвард Гобет. -15

Середа, 30. березня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Оп. і фільм. мелодія,
19.45 Веч. геліа, 20.30 21.00 Симф. кон-
церт; ВІЛГОРОД 20.00 Сінг. реєстраль,
20.30 21.00 Гутіра, 21.30 Пісн. й арк.; БУ-
ДАПЕШТ 12.03 Концерт сінглі, 17.00
Пісн. музика, 19.30 20.00 21.00 22.00 «Дон-
Хуан» оп. Моєрті; БРНО 20.45 21.00
«Русалка» оп. Двоєвська; ДАВІДШІЛД-
ЗЕНДЕР 18.15 Оп. мелодія, 18.15 Серин-
ка, 21.15 Віскупі орк.; ГАМБУРГ 20.10
21.00 «Пісн. і про» оп. Навіа; КО-
ШІНЦІ 14.00 18.45 Ветин; КЕНІГСБЕРГ
19.10 20.00 21.00 «Тоска» оп. Пучіні; МІ-
ЛІНО 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 23.00
«Вальс» оп. Вагнера; ПРАГА 18.05
Пісн. і симфонічний композиції; РАДІО
ПАРІ 20.15 Для молоді, 20.30 Сваліа,
21.00 22.00 «Синг. весні» роєр. програ-
ма; РІМ 17.15 Форт., 21.00 22.00 Симф.
концерт, СОФІЯ 18.30 Легка музика,
19.00 20.00 21.00 «Аша» оп. Вортін.

БІРЖА.

Львів, 26. березня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Вальс беліа, 89-97
89-90, Дозирі американські, 5.09-50, 5.07-50
Поларі хавад, 3.85-50—3.26-00, Фальсін
год. 291-44—597-70, Франк. фр. 16.51—
15-01, Франк. швейцарські 122.03—121.23,
Фунт англ. 26.40—26.24, Гудздені ланч
100.25—99.75, Корони ч. 16.40—15.50 Кор.
дан. 117.85—117.00 Кор. норв. 132.05—
131.60, Корони шв. 136.09—135.14, Ліри
італ. 22.30—21.50, Марки фінлянд. 11.67
—11.25, Марки нім. 103.00 — 99.00 Шил-
лінги австр. 89.00—84.00, Тел. Авія 50.29
—25.93, Марки нід. 110.00 — 109.50

Риби.

Білий Польський 111'50 Цукор. 35.25.
Зуга 30'30, 30'00, Лівон 65'50. Мо-
меля 14'25, Острівці 54'75, Старатоніч,
34'25, 34'75, Габербус 45'00.

Папери

4 і шіа проп. внутр. 65'50, 65'50, 3 і шіа
і шіа. 82'00 серія 80'50, 3 проп. і шіа. 7'50
11'50, серія внутр. 5, конвекс. 70'25 проп.
под. 41'00, 4 конвекс. 67'00
Техденів вдержана.

ШНИ „МІСЛОСОЮЗУ“

Львів, 26. березня 1938 р.
1 кг. масла десерт. бланк. без сол. 3'25 зол.
1 кг. масла бачков. вил. в епак. 3'30 зол.
18—19 сот.
(вільно) 2'80—2'85 зол.
Попит на масло й ялиця вдержаний.
на молоко сильний.

МАТРИМОНІАЛЬНІ

ПАННИ освічені, інтелігентні, матеріаль-
но забезпечені шукають парів за стано-
вищем літ 45. Листів з оглядом до
Адміністрації „Діло“. Більшості, ша-
тиска. 678 1-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

КОНКУРЕНЦІЙНИЙ Васильовий Ді-
мко, мануфактура і галантерей, шукає а-
гентів християн до продажів до селян.
1644, жукітка 338.

ПРАСОВАЧКИ (ч), прачки (ч) графіме
терма „СТЕПІН“, Мартинів 15. 675 1-1

КУПНО - ПРОДАЖ

ДЛЯ ЕМЕРИТІВ новий дім 2-3 кімнатно
мешкання до вишайки або продажі, по-
тора морга городу, гарне подожження від
римою в Галицькій біля Олександрова.
Відомість Львів, Шумковський ч. 15 м. 3.
630 2-2

МОТОЦИКЛИ TWN моделі 1938, мотоцик-
летни виліт від податку і права їзди
без податку продає Міхалюкський, Львів,
Фредри 7. На відомість залучити марку.
687 2-5

МОТОР „Паварська 12, тел. 209-88 по-
ручає МОТОЦИКЛ „Бекер, Ватерлі“ —
вільні від податку і права їзди. 685 3-3

ВИПРАВИ кухонні комплектні, емаїлі
зол. 65—, алюміній 90—, із мідними,
залізом і т. д. поручає Ревшпер, Ле-
Гіонів 37. 586 4-5

КАМ'ЯНИЦЯ нова комфортабельна, без тал-
си. 14 літ експлуат. біля Потопського,
20.000 голівки і 2.000 банк.

ГАРНИЙ ДІМ, город, сад, при трамваї.
Потопського, 16.000.

ПОВЕРХОВА КАМ'ЯНИЦЯ, нова. Ли-
чаги, побит парку, при трамваї, голів-
кою 9.000, довг. 11.000.

Бічна Потопського, НОВА, ПОВНОКОМ-
ФОРТОВА КАМ'ЯНИЦЯ, гарний город,
без талси. 15 вісників літ, голівкою 55.000,
банк 15.000.

ДІМ НОВИЙ, поверховий, при трамваї,
голівка 16.000, банк 5.000.

ПАРЦЕЛІ великі і малі в цілій Лісові.
Інформації і поради можна безкоштовно.
Управління бюро „ТРАНСАКЦІЯ“ Львів,
Потопська 1, під Мінським. 679 1-8

РІЖНІ

ПРОПУКЛИВІ БАНДАЖІ гумові, че-
репні, шкарпові, проти усадки мати під
паралельно виконує відоме УКР. ОРТОПЕ-
ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,
Львів, вул. Вірменська ч. 15. 204141-1-0

РОБІТНЯ АРТ. БРОНЗІВНИЦЯ Ст. Фе-
динського Львів, Вірменська 25 (дім
„Зорі“) виконує всілякі першокласні предмети
з срібла і бронзи. Повсюду створіть шалі.
673 1-7

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужицьку — мін-
яно на найкращій бавовняній матеріалі.

ПЕЧАТИ, монограми, ТАБЛИЦІ, вико-
нують найкращіше перше та єдине укр-
їнське підприємство закладів ВОЛОДИ-
МИР ЯРОШ, Львів, вул. Освободителів ч. 3.
692 6-6

Український Текстильний Склад

„Manufactura“ Львів, Капітульна Площа 3.

— одямо до відома наших Велимишановних Клієнтів, що найновіші весняні
матеріали на мужські та жіночі одяги маємо вже на складі. Радо теж слу-
жимо інформацією про моду, одяг, матеріали, виробів та десени. 4-15

Найгарніші глиняні килими власного виробу

поручає фабричний склад

СТ. ГАЛАНА Львів, Сикстуська ч. 20 (біля Костелів)

Низькі ціни. — Продаж на готівку і на оплати. Приймаємо Облігателі
Позички Народ. та інші вартісні папери.

Спеціальності фірми: п'ягобелінові портіери, кили на ліжка і столи.

ПОВІДОМЛЯЮ П. Т. Публіку, що відкрито кантори „Мар я“

М. СОРОКА

Центральні Кохановського 45

Філія: Львів Сапінги 4

Пісудського 11 а

Робітня: вул. Дунін Вонсовича ч. 24.

1-3

НОВА ХРИСТІАНСЬКА ШВАЛЬНЯ

приймає велике білизна мужське, жіно-
че, постелеве, оздоровні плащі, ліжками,
шкарпові та дитячі білизна Кохановсько-
го 3. 656 2-5

ВІДНІ ПЕРА виправляє найкраще „ПРЕ-
ЦІЗІЯ“, тепер Шайнохи 1. 674 1-10

ШАФГАВЗЕН, ЛЬОНЖІН, ЗЕНІТ, ОМЕ-
ГА, ДОКСА та ін. годинники найпре-
дизанше направили фірма П. Карпачев,
Домініканська 7. Купує золото, срібло.

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спец. шкіри, венер. недуг і косметики

Др. ФІШЕР

6. лікар (асистент) Клініки у Берліні. Пра-
ві, Відні орд. КІЛІНСЬКОГО 3 (напроти
Від. Каварні) тел. 251-68. 2143

Примар Др. Шварц

недуги шкіри, венеричні і косметика лік.
СЛОВАЦЬКОГО 4, проти гол. пошти.
Тел. 215-51.

619 ВЕРНУВСЯ. 4-5

ОГОЛОШЕННЯ.

БРИТВИ

найліпші, гарантовані, світових
марок продає по найнижчих цінах
оказійно фірма

С. ФЕДЕР

Львів Коперника ч. 15 а
„ Сикстуська ч. 7
„ Галицька 18

Заведення технічно-дентистичне

Т. КЛЯНГА

тепер Костельна 8.
Будинок Ремісничої Палати.

3-3

Смачні сніданки, обіди і вечері.
добрі напитки та перекуси тільки
в РЕСТОРАНІ

М. Кузмина

Перемишль, пл. На Брамі.

Повідомлюю Шановних Клієнтів,
що я вернувся зі спеціального
КУРСУ ВІДЕНСЬКОГО І АНГЛІЯ-
СЬКОГО КРОЮ та поручаю на ве-
сінний сезон убрання, загорти,
військовій мундури, жіночі костюми
і також реверенди для Всесвітнього
Духовенства з власних і припо-
ручених матеріалів. — Ціни при-
ступні!

Павло Андрус

Львів, ул. НА СКАЛЦІ 5.
(бічна Зибліковича) тел.: 237-32

МЕБЛІ Ідеальні, спальні, на-
бітки, сальони, кю-
би, тапчани, матраци і декорації поручає
Віденська виробництво столярсько-тапіцерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41. Тел. 292-79.
498 8-50

Різного роду ОВОЧІ —
ЦУКОРКИ і т. п. у ве-
ликому виборі поручає по
найнижчих цінах

К. БРУННЕР

Львів, Сикстуська 31. Тел. 293-75.
4-8

Найбільш розповсюджені
ЦЕРИ і дані
новородків
і немовлят

приладжені
— відео —
переводу

ВІЖВЕ
МІНДЛИЦЯ
І для ДІТЕЙ
години роботи

Антикаря Візля

Антика „Звіздео“
на міжнародній виставі

Перемишль

Огородові дротяні СІТКИ

надаються і встановлюються
доставляють фабрика

„СІТКОЦЕНТР“

Львів, Красівських 18. Тел. 248-78.

НАСІННЯ

ГОРОДОВИННІ, КВІТОВІ І ГОС-
ПОДАРСЬКІ, тем бачки до опер-
ування дерев поручає фірма —

Еміль Фреєге

Львів, Гербульська ч. 3. — Тел. 225-74.

ПАРАСОЛІ городові жіночі-мужські
і дитячі майже даром в найкращих
гатунок і найновіших зорів — пору-
чає першорядна вироб-
ництво парасолів „СІКО“
віддана відомою фірмою „СІКО“ І КОРАС
Львів, Леґіонів 29 — в парасолі, парасолу
варан білі „Орбісу“ — всілякі парасолі
і покриття виконують спеціально на місці
задушно. — Увага на властиву адресу
і число доку. 1-10

ВАШЕ ОЧКО

ГАЛИЦЬКА І РІГ РИНКУ

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНИНА

світлої жарли

Б. СОММЕРФЕЛЬД

Експорт: до Англії, (Bosch
& Sons-London) Америк, Фран-
ції, Голландії, Палестини, Шве-
ції, Польщі і т. д.

виключне заступництво:

С. Новацький

Львів, вул. Пісудського ч. 17.

Купуйте тільки знамениті доброті
ГОЛЮБСЬКІ ДЕЛІКАТЕСОВІ СИРКИ
ЕМЕНТАЛЬСЬКІ ладні в смаку,
ГІЛЬНИЦЬКІ пікантні в смаку,
КМІНКОВІ слугують доброму травленню
САРДЕЛІВ побуджують апетит
з назвою „РОТР“, бо це товар поштовий
і дешевий. Вистерігайтесь фальсифі-
катів. Домогайтесь вроди, задоволю-
те у фірми „ROTR“, Golub, Posen.

КІР

Львів, Усцького 8
Тел. 280-88

Станіславів, 3-го Має 1
П Л Я Н И
КОШТОРИСИ
Б У Д О В И

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 м. одношпальтовий до 500 слів	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення
1 м. одношпальтовий в тексті і новинах	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення
1 м. одношпальтовий на першій сторінці	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення	розмір оголошення

За редакцією відповів Олександр Костик.

Видав. Видавничий Спіл „Діло“

З друкарні Вид. Спіл „Діло“. Львів Ринк 18.